

*Havanger Aftenblad nr 223.
24 sept. 1932.*

Ole Mortensen, Ishavsfararen, bjørneveidaren.

Midt i det aktivistiske og juridiske bråket um Aust-Grønland kom det eit dødsbod, — Ole Mortensen som fór til Sudaustlandet ifjor og overvintra der i lag med to andre norske fangstmenn, hadde gått gjennom isen og ikkje vunne seg uppatt.

Meldinga var so stutt at ein måtte undrast: Var det gløymt at dersom me vinn noko av Grønland til odel og eige, so er det dei fangstmenn å takke som har drive si næring der utan tanke på vågnaden.

No fyrst får me ei livsskildring av den djerpe fangstmannen; det er ein av kameralane som fortel:

For oss som kjende Ole Mortensen, tykkjest det vere utruleg at isen kunde verte banemannen hans.

Alltid var han vågal, ja sumtid reint uvyrd når han var på fangstferdene sine uppe i Ishavet og rundt i kring på Svalbard-strendene; men aldri svikta den kalde ro, den klåre umtanken og det

uvanlege snarræde som var so sermerkt for han. Og dette, saman med hans framiifrå kjennskap til isen og istilhøva, hans tolmod og seige trott, hans vilje og kroppsstyrke, gjorde at han alltid kom velberga ifrå dei mest færefulle situasjonar. Trass i at han var liten på vokster hadde han krefter som det stod

age av, og difor greidde han seg alltid åleine når han dag efter dag sleit i robåten sin i sørpis og motvind innerter fjordane, eller når han bar tunge borar med skinn og fangstreidskapar langs strendene og over breane. Difor våga han og å liggje åleine dei lange vintrane i fangsthytta si. Ja, eg hadde den kjensla at han lika seg aller best når han kunde få vere heilt åleine dei lange myrke vintrane, for det var med han som med dei fleste overvintringsfolk: Den store einsomda, burte frå alle menneske, hadde fått ei dragande makt over han. Men um han lika seg best åleine, so var han alltid glad som eit barn, når han fekk vitjing i fangsthytta ei tidleg um våren. Og ei uppleving var det å vitje han — endå fyrste gangen eg var med på det, kunde mottakinga lett ha vorte noko dramatisk. Mortensen hadde lagt ut bjørneåte ved huset sitt, og då me kom fram ved midnattsbel og han hørde det rusla utanfor, vart han ålvak med ein gong, treiv byrsa og sprang burt til skotgluggen. Som vel var, var det so ljóst at han såg det var folk og ikkje bjørn, so skotet small ikkje den gongen.

Når me so vel var innkomne og sessa på krakkane med kaffikoppene framfor oss på bordet, då vart det berre Mor-

tensen som tala. Me andre vilde helst høyre på, for Mortensen kunde fortelje. Lognt og roleg fortalde han um upplevingane sine, utan noko slag dramatisk utforming, ja, sumtid kunde han stogge når forteljinga var mest spanande. Var det ei bjørnesoge, so braut han oftast av når han var komen dit i forteljinga, at han hadde bjørnen på kornet. At han råka bjørnen med skotet sitt, det meinte han vel me kunde sjå på den frosne bjørneskrotten som låg ute i svala. Fortalde han um ein gong han kom ut for snøstorm og fann korkje att eller fram, so slutta han med å fortelje at han grov seg ned i snøen og venta på at veret skulde verte betre. At veret so vart ta si, det meinte han vel var uturvande å fortelje, me kunde då sjå at han sat ljøs levande framfor oss. Dei mest dramatiske upplevingar fortalde han som det skulde vore kvardagshendingar, og i røynda var det vel kvardagshendingar for honom. Og midt i hendingane hadde han den same ro over seg, aldri reddhuga, alltid snartenkt.

Ein dag seint på våren køyrde me med hundspannet over fjorden, som enno var islagd; men isen var svært utrygg. Eg sat på sleden, og Mortensen

gjek på ski framfor hundane. Isen vart ringare di lenger ut me kom, sume stader var det berre sørpe; men sleden heldt seg uppe på dei lange breide meiane, og Mortensen leit på at skiene vilde halde han uppe. Brått brast isen, og tri av hundane låg og flaut i vatnet, men vart haldne uppe av dragtoget. Ein liten augneblink stod Mortensen og såg seg ikring, ikkje ei bragd i andletet tydde på at han var redd, so sparka han skiene av seg, og snøgt som eldingen kasta han seg flat på isen. So ropa han til meg at eg for alt i verda ikkje måtte stige av sleden og ut på isen, og med skiene fyre seg i høgje handa og leidarhunden etter seg i venstre kraup han so seint og varsamt burtetter isen og drog hundspannet og sleden sidelengs, etter seg inn på fastare is. Han laut vedgå, då me kom heim, at det såg stygt ut; men han tenkte mest på hundane, me skulde nok alltid ha greidd å kome oss upp på eit isflak, meinte han. Hundane derimot var fastbundne til sleden, so for dei var det verre.

Ja, hundeven var han. Den einaste felagen han hadde siste vinteren han var på Svalbard, var ein stor polarhund, som trufast fylgde han kvar han gjekk. Men då Mortensen skulde reise heim til

Noreg, kunde ikkje hunden vere med, han laut skjøtast. Mortensen var tunglyndt den dagen det skulde hende. »Eg greier det ikkje, sa han, »eg ekjelv so på handa, kjem berre til å såre hunden». Og han greidde det ikkje heller, me laut skjøte hunden for han.

Når Mortensen kom frå fangstfeltet um våren, gjekk han ikkje »i hi» slik som mange andre. Alltid var han på farten. Hyttene laut vølast, mat, ved og kol laut han få seg til neste overvintring. Alt kunde han, og hjelpsam og grei var han mot alle. Som fangstmann var han ein av dei beste. Det var serleg bjørneveiding bugen hans stod til. Han hadde nok helst tenkt seg til Hopen, der det var god von um rik bjørnefangst; men det vart mange vanskar med å kome dit, og so tok han mot tilbodet um å vere leidar for ein av dei ekspedisjonane som fór til Grønland ifjor. Nokon betre fangstleidar kunde dei vel vanskeleg få.

No er han borte. På Ishavet levde han det meste av livet sitt, og der fann han si grav.

S. (i Tidens Tegn).

*Fredens Tegn nr 129.
21 aug 1952.*

Ny videnskabelig ekspedisjon til Øst-Grønland

Under ledelse av
dr. Gunnar Horn.

Den skal bl. a. foreta
opmålinger og kart-
legninger.

Fra vår egen korrespondent.

Ålesund, 3. august.

Efter hvad „Ålesund Avis" erfarer gjør selfangeren „Vesle-Mari" sig klar for en fangstekspedisjon til Syd-Østgrønland. Skibet skal efter forlydende bl. a. ha med sig materialer til fangsthytter som skal oppsettes der. Det avgår herfra en av de nærmeste dager og føres av skipper Monrad Pilskog. På henvendelse til skibets reder Elling Aarseth uttaler han at han intet kan meddele.

*

Efter hvad vi får oplyst ved henvendelse til professor Skeie sent igårftes, er det helt uriktig her å tale om en fangstekspedisjon. Det dreier sig om en helt videnskapelig sommerekspedisjon som blandt annet skal foreta opmålinger i fjordene, kartlegninger og andre undersøkelser. Ekspedisjonen blir borte et par måneder.

Det er videre meddelt oss at ekspedisjonens leder blir dr. Gunnar Horn.

'Havangeren' nr 108.
11 mai 1932.

Regelmessig trådløs forbindelse med Finnbu på Syd-Grønland.

Stasjonen har stor meteorologisk interesse og dens meldinger blir videresendt til våre internasjonale forbindelser.

Oslo: Siste sommer oprettet Finn Devold en radiostasjon på den sydlige del av Øst-Grønland. Denne stasjon var det forrige høst vanskelig å få forbindelse med. For en tid siden lyktes det Devold å oprette forbindelse over Jan Mayen. Denne nye stasjon heter Finnbu og ligger omtrent på høide med Kristiansund.

Direktør Hesselberg i Meteorologisk institutt er blitt spurt om hvorledes forbindelsen med Finnbu er nu.

Direktøren svarte at de siste 14 dager har forbindelsen med Finnbu over Jan Mayen vært helt regelmessig. Vi går derfor ut fra, at når det kan holdes regelmessig forbindelse på denne tid av året, som på grunn av lyset er den vanskeligste, så tyder det på at forbindelsen med Finnbu herefter vil være nokså sikker.

Som meteorologisk stasjon legger vi stor vekt på at meldingene kan bli regelmessige, både fordi periodiske meldinger

har mindre interesse og fordi det fra hele Øst-Grønland ikke er regelmessig værmelding undertatt fra Myggbukta. Men Myggbukta ligger så langt fra Finnbu at denne stasjon har sin fulle interesse som meteorologisk stasjon.

Dessverre er det en feil ved barometret på Finnbu. Av den grunn har vi ennå ikke kunnet medta disse meldinger til våre internasjonale forbindelser, men barometret på Finnbu kan korrigeres herfra gjennom et visst antall meldinger. Når det er gjort, vil observasjonene fra Finnbu inngå i våre internasjonale meldinger som fra våre øvrige stasjoner.

På henvendelse opplyser dosent Adolf Hoel, at også Svalbardkontoret har mottatt telegrammer fra Finn Devold over Jan Mayen. Dosent Hoel mener at denne stasjon kan være av adskillig interesse for våre fiskere, hvalfangere og selfangere.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den **11 MAJ 1932**

Den norske Radio- Station paa Grønland i Funktion.

*Regelmæssig Forbindelse over
Jan Mayen.*

Fra vor Korrespondent.

OSLO, TIRSDAG

Den Radiostation, som Finn Devold i Fjor Sommer oprettede paa den sydlige Del af Grønland, er nu efter snart et Aars Forsøg blevet i Stand til at oprette regelmæssig Forbindelse over den traadløse Station paa Jan Mayen.

Finn Devolds Station hedder Finnsbu og ligger omtrent paa Højde med Kristiansund. I de sidste 14 Dage har Forbindelsen mellem Finnsbu og Jan Mayen været helt regelmæssig. Direktøren for Meteorologisk Station udtaler, at af meteorologisk Hensyn lægger man stor Vægt paa, at Meldingerne fra Finnsbu kan blive regelmæssige, baade fordi periodiske Meldinger har mindre Interesse, og fordi der paa hele Østgrønland ikke kommer regelmæssige Vejrmeddelinger bortset fra Myggebugten, der imidlertid ligger meget langt fra Finnsbu. Foreløbig er der en Fejl ved Barometret paa Finnsbu, saa man af den Grund ikke kan modtage Finnsbus Melding til de internationale Forbindelser. Barometret skal imidlertid korrigeres gennem et vist Antal Meldinger.

Docent Hoel fra Svalbard-Kontoret meddeler, at Kontoret har modtaget Te-

legrammer fra Finn Devold over Jan Mayen, og at Finnsbu Station kan være af adskillig Interesse for Fiskere, Hvalfangere og Sælfangere. De Fartøjer, der ikke har Radio, kan komme i Forbindelse med deres Rederier ved at anløbe Finnsbu. Ganske vist er Stationen her privat, men Devold har erklæret sig villig til at sende Telegrammer.

En Hindring for Fiskere, der vil anløbe denne Station, er der i, at Kortene over denne Del af Grønland er meget mangelfulde og misvisende; men Svalbard-Kontoret har allerede i Fjor Sommer optaget en Kortskitse over de nærmere Fjorde omkring Stationen, og disse Skitser vil blive udgivet næste Aar.

Aftenposten 10/2 1932

Uttelelsen er innhakt i mappen: Dr. Knud Rasmussens ekspedisjon til Grønland - 1931
Ne odelelsen om oprettelsen av den norske

radiostasjon ved Pinnsbu på Sydøstgrønland har vakt røre i en del av den danske presse. "Ekstrabladet" for 6.ds. skriver bl.a.: "Fra dansk Side vil Pinnsbu blive inspiceret i den kommende Sommer af danske Politimyndigheder, - ligesom i Sommer af Dr. Knud Rasmussen, der havde Politimyndighed-."

Denne meddelelse som efter vår mening er av opsiktsvekkende karakter har vi forelagt Ishavsrådets formann, dr. Gustav Smedal.

Uttelelsen om at Knud Rasmussen var utstyrt med politimyndighet siste sommer, da han foretok sin ekspedisjon til Sydøstgrønland har forbauset mig, svarer Smedal, da den står i strid med opplysninger som tidligere er gitt fra dansk side. Som det vil erindres kom Knud Rasmussens reise istand like efter okkupasjonen av Eirik Raudes Land. I norske aviser blev nevnt at Rasmussen muligens vilde bli gitt politimyndighet og at det virkelige formål med hans foretagende kanskje var å bringe Sydøstgrønland under dansk suverenitet. Hvis så skulde være tilfellet blev det tatt til orde for norske motforanstaltninger.

I Danmark var man da som nu hange for en utvidelse av den norske okkupasjon, og den danske presse bedyret at Knud Rasmussen ikke vilde bli meddelt politimyndighet. "Ekstrabladet" for 17.august skrev f.eks.:

"Ved Henvendelse paa kompetent Sted erfarer vi at Dr. Knud Rasmussen ikke er udstyret med nogen speciel Politimyndighed. Saa af den Grund behøver den "norske Løve" altsaa ikke at spørre Kæberne saa højt op, af de uvegerligt vil gaa af Led! (Uthevelsen gjort av avisen)

I Norge var man allikevel ikke helt beroliget og det blev skrevet mer om saken i avisene. Man følte sig først trygg, da "Aftenposten" 28 august

1931. bragte et spesialtelegramm fra Kjøbenhavn, hvor det het:

"Statsminister Stauning som idag er kommet hjem fra en Tysklandsreise erklærer nu ved sin hjemkomst at der ikke fra regjeringens side er blitt meddelt Knud Rasmussen politimyndighet".

Hvis saken allikevel forholder sig slik, at Knud Rasmussen utstyrt med politimyndighet har statsminister Stauning ført Norge bak lyset. Det vil isåfall ikke være første gang at danske statsmenn anvender midler av denne art i grønlandssaken. Om Danmark i lengden vil få nogen glede herav er et annet spørsmål. Det er ikke utelukket at anvendelsen av slike midler tilslutt vil bli en kraftig anklage mot det offisielle Danmarks moral.

Den annen uttalelse i "Ekstrabladet" for 6.ds. om at Finnsbu kommende sommer vil bli inspisert av danskepolitimyndigheter er også interessant. Det sir sig selv at nordmenn som oppholder sig i et ingenmannsland - og det er Sydøstgrønland - ikke er underkastet dansk politikontroll. Skulde "Ekstrabladet" i dette punkt gi uttrykk for den danske regjeringens planer er en bestemt protest fra norsk side nødvendig. *Anselig*

’ Norge. Frentid nr 33.
9 Februar 1932.

Hadde danskene politi- myndighet?

Opsiktvekkende
uttalelser av
„Ekstrabladet“.

*Dansk politi
til Finnsbu
til sommeren.*

Dansk «Ekstrabladet» løper rent løpsk ved meddelelsen om at Finn Devolds ekspedisjon har bygget 20 hus i Sydøst-Grønland og døpt stedet «Finnsbu». Det skriver:

«Et telegram fra det offisielle norske Ishavskontor meddeler at okkupanten Halvor Devolds bror Finn nu har satt sig endelig fast i Sydøst-Grønland, midtveis mellem Angmagssalik og Grønlands sydspiss, hvor han har oprettet radio og bygget 20 «hus».

Da Finn Devold drog ut, forutsa «Ekstrabladet», at det var nye norske okkupasjonsforberedelser som stod på programmet, og det bekreftes tydelig nu, samtidig med at vi danske igjen ser de ulykksalige følger av den misforståtte traktat av 1924.

Finn Devold går likesom broren frem med stor freidighet — f. eks. således at han gir stedene nye norske navn, sitt eget bosted med beskjedenhet: Finnsbu.

Fra dansk side vil Finnsbu bli innsisert i den kommende sommer av danske politimyndigheter, — likesom i sommer av dr. Knud Rasmussen, som hadde politimyndighet — og der er grunn til å vente en håndfast politikk overfor ethvert norsk forsøk på å slå ned på steder, hvor det kan skade den innfødte befolknings fangst-interesser.

Når Haag har felt sin kjennelse, vil «Finnsbu» som «Myggbukta» sikkert dø hen, når det fra Danmark klart presiseres at der heller ikke etter Haag vil bli gitt avkall på de fulle danske rettigheter i hele Grønland.» (!)

Det mest opsiktvekkende ved dette raserianfall er opplysningen om at dr. Knud Rasmussen hadde politimyndighet på Grønland i sommer.

Før Knud Rasmussens ekspedisjon drog avgårde blev der fra norsk side anstillet undersøkelser om hvorvidt han hadde politimyndighet eller ikke, og det blev da fra dansk side bestemt uttalt

Dansk politi til Finnsbu til sommeren.

Dansk «Ekstrabladet» løper rent løpsk ved meddelelsen om at Finn Devolds ekspedisjon har bygget 20 hus i Sydøst-Grønland og døpt stedet «Finnsbu». Det skriver:

«Et telegram fra det offisielle norske ishavskontor meddeler at okkupanten Halvor Devolds bror Finn nu har satt sig endelig fast i Sydøst-Grønland, midtveis mellem Angmagssalik og Grønlands sydspiss, hvor han har oprettet radio og bygget 20 «hus».

Da Finn Devold drog ut, forutsa «Ekstrabladet», at det var nye norske okkupasjonsforberedelser som stod på programmet, og det bekreftes tydelig nu, samtidig med at vi danske igjen ser de ulykksalige følger av den misforståtte traktat av 1924.

Finn Devold går likesom broren frem med stor freidighet — f. eks. således at han gir stedene nye norske navn, sitt eget bosted med beskjedenhet: Finnsbu.

Fra dansk side vil Finnsbu bli in-
spisert i den kommende sommer av danske politimyndigheter. — likesom i sommer av dr. Knud Rasmussen, som hadde politimyndighet — og der er grunn til å vente en håndfast politikk overfor ethvert norsk forsøk på å slå ned på steder, hvor det kan skade den innfødte befolknings fangst-interesser.

Når Haag har felt sin kjennelse, vil «Finnsbu» som «Myggbukta» sikkert dø hen, når det fra Danmark klart presiseres at der heller ikke etter Haag vil bli gitt avkall på de fulle danske rettigheter i hele Grønland.» (!)

Det mest opsiktvekkende ved dette raserianfall er opplysningen om at dr. Knud Rasmussen hadde politimyndighet på Grønland i sommer.

Før Knud Rasmussens ekspedisjon drog avgårde blev der fra norsk side anstillet undersøkelser om hvorvidt han hadde politimyndighet eller ikke, og det blev da fra dansk side bestemt uttalt at Knud Rasmussen ingen politimyndighet hadde.

Er det i overensstemmelse med de danske myndigheter at Norge er blitt ført bak lyset i denne sak?

Bladet vet videre å fortelle at Finnsbu kommende sommer vil bli inspisert av danske politimyndigheter.

Danskene burde nu vite at nordmennene vil nedlegge en bestemt protest mot og ikke på noen måte vil finne sig i dansk inspeksjon i noen som helst form i et Ingenmannsland.

Det skal bli interessant å se om «Ekstrabladet» blir tatt i nakken for sine åpenhjertige uttalelser.

Aftenposten nr 69.

8 Februar 1932.

100 norske hus på Øst-Grønland.

De som overvintrer sammen
med Finn Devold.

Finn Devold.

Som tidligere meddelt har Finn Devolds ekspedisjon på Syd-Øst-Grønland bygget 20 nye hus. Med disse har Norge nu ca. 100 hus på Øst-Grønland. De andre ca. 80 hus finnes i Eirik Raudes land.

Finnsbu, som det norske fangststed heter helt fra sagatiden, ligger langt fra Angmagssalik, hvor danskene opprettet sin eskimokoloni i 90-årene. En norsk fangstekspedisjon overvintret 1893—94 i nærheten av Angmagssalik — før eskimokolonien blev opprettet. Finn Devolds fangstekspedisjon er den første som overvintrer på Syd-Øst-Grønland.

Sammen med Finn Devold overvintrer følgende: Radiotelegrafist Leif Jensen, Framnes-Hansen, den gamle drevne fangstmann Rudi fangstmannen Trøhaug og Knop.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Kristeligt Dagblad

skriver de **6 FEB. 1932**

Norsk Radiostation paa Østgrønland.

Devold har bygget 20 Huse.

Oslo, Fredag. (R.B.)

Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelser meddeler: Finn Devolds Ekspedition med Motorkutteren »Heimen« sidste Sommer slog sig ned paa den sydlige Del af Grønlands Østkyst, ca. midtvejs mellem Angmagssalik og Sydspidsen af Grønland. Den medbragte en Radiostation paa 400 Watt, men det varede længe, før man fik Forbindelse med Finn Devold.

Nu er dette imidlertid lykkedes, og det første Telegram fra den nye norske Radiostation paa Østgrønland ankom til Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelser den 20. Januar og lød saaledes: **Opnaet Forbindelse Reykjavik. Alt vel. Hilsen Finn Devold.**

I et senere Telegram af 23. Januar oplyser han: Bygget godt 20 Huse. Fjordene fremdeles usikre. Exceptionelt varmt. Røis- og anden Laksefangst særlig talrig i September. Blaaķveite og Haakjerring observeret. Mathiassen vil undersøge Knud Rasmussens Nordboruin. Iogen Forbindelse Eskimoer. Devold.

Stationen har faaet Navnet Finnsbu. Som bekendt fandtes dette Navn paa Sydøstsiden af Grønland allerede i Oldtiden. Ialt findes der nu 10 Radiostationer paa Grønland, nemlig 4 paa Vestkysten og 6 paa Østkysten. Af disse er de to norske og ligger henholdsvis i Myggebugten og i Finnsbu.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den 6 FEB. 1932

Spredt Nord- mændene i Østgrønland.

*Radio-Meddelelse fra de ugæst-
milde Egne Syd for Angmagssalik*

OSLO, FREDAG, RB.

NORGES Svalbard- og Ishavsundersøgelser meddeler:

Finn Devolds Ekspedition med Motor-kutteren „Helmen“, der sidste Sommer slog sig ned paa den sydlige Del af Grønlands Østkyst, ca. midtvejs mellem Angmagssalik og Sydspidsen af Grønland, medbragte en Radiostation paa 400 Watt, men det varede længe, før man fik Forbindelse med Finn Devold.

Nu er dette imidlertid lykkedes, og det første Telegram fra den nye norske Radiostation paa Østgrønland ankom til Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelser den 20. Januar og lød saaledes: „Opnaaet Forbindelse Reykjavik. Alt vel. Hilsen Finn Devold.“

I et senere Telegram af 23. Januar oplyser han: Bygget godt 20 Huse. Fjordene fremdeles uskre. Eksceptionelt varmt. Røle- og anden Laksefangst særlig talrig i September. Blaaekte og Haakjerring observeret. Mathiassen vil undersøge Knud Rasmussens Nordboruin. Ingen Forbindelse med Eskimoer. Devold.

Stationen har faaet Navnet Finnsbu. Som bekendt fandtes dette Navn paa Sydøstsiden af Grønland allerede i Oldtiden. I alt findes der nu ti Radiostationer paa Grønland, nemlig fire paa Vestkysten og seks paa Østkysten. Af disse er de to norske og ligge henholdsvis i Myggebugten og i Finnsbu.

I denne Meddelelse er intet overraskende. Nordmændenes Virksomhed paa Østkysten Syd for Angmagssalik i de Land-Områder, hvor der som Følge af et meget fattigt højere Dyreliv slet ikke er Mulighed for at drive en blot nogenlunde lønnende Fangst af Pelsdyr, er vel kendt fra Dr. Knud Rasmussens 6. Thule-Ekspedition sidste Efteraar, ligesom ogsaa Karakteren af den norske „Bebyggelse“ med smaabitte Jægerhytter. At der findes Flsk og andre Havdyr, vides ogsaa fra denne Ekspedition; men, som Dr. Knud Rasmussen netop betonedede i sit Foredrag i Geografisk Selskab i Torsdags Aftes: For Eskimoerne kan dette have Betydning, men hvide Mænd drager ikke til Østgrønland for at ernære sig ved Fiskeri.

Om det er i Overensstemmelse med videnskabelig Forsknings uskrevne Etikette-Love, at de norske Fangstmænd fortsætter Undersøgelsen af den af danske Forskere fundne, undersøgte og opmaalte store Hus-Ruin ved Skjoldunge-Fjorden, faar staa hen.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

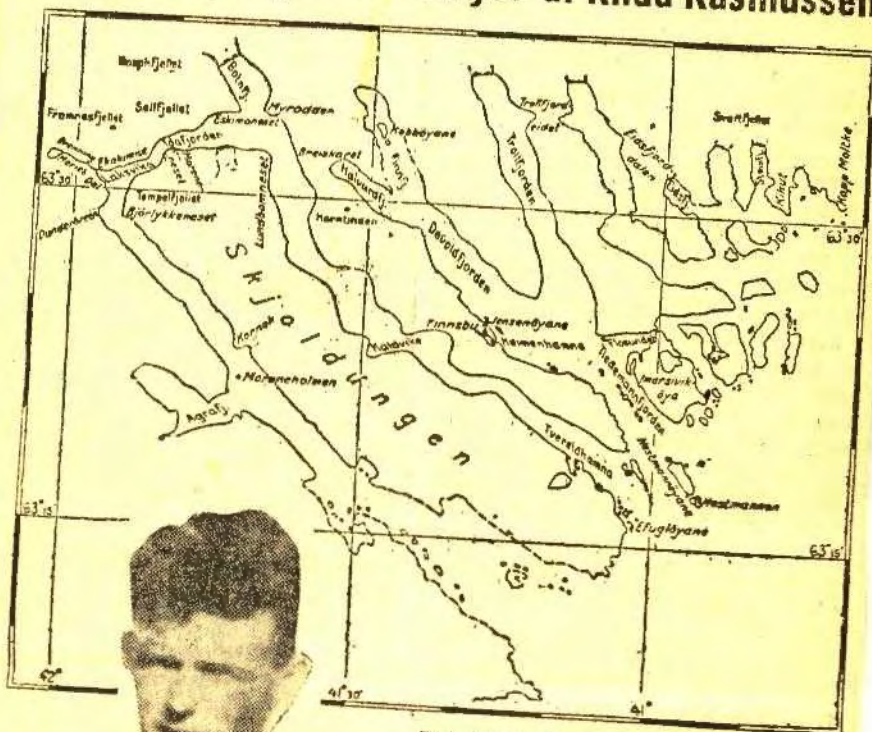
Bladet:
Dagens Nyheder

skriver den **6 FEB. 1932**

Næste Okkupation, hvis det gaar godt i Haag.

Finn Devolds Ekspedition og Radio i det sydlige Østgrønland er nu underlagt den norske Stat. —
Lauge Koch paaviser Sagens Betydning.

Norske „Opdagelser“ belyst af Knud Rasmussen.

Det norske Kort, der af „Tidens Tegn“ betegnes som et værdifuldt Tillæg til de eksisterende, indeholder i det store og hele ikke andet nyt end en grundig Revision af de geografiske Benævnelser. Som man ser, er Stederne i „Skjoldungendistriktet“ i høj Grad opkaldt efter Erobrerne: Halvødsfjord, Devoldsfjorde og Finnsbu. Indsat Finn Devold.

NORGES Svalbard og Ishavsundersøgelser udsendte i Gaar en ny Meddelelse om Finn Devolds Ekspedition, som sidste Sommer med Motorkutteren *Heimen* slog sig ned paa den sydlige Del af Grønlands Østkyst. Stationen ligger midtvejs mellem Angmagssalik og Grønlands Sydspids. Finn Devold og hans Folk medbragte en Radiostation paa 400 Watt, men det varede længe, før det lykkedes dem at sætte sig i Forbindelse med Omverdenen.

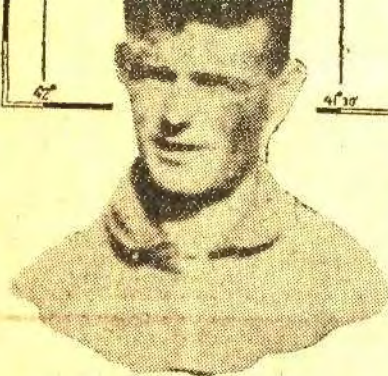
Nu er det omsider sket. Kontoret meddeler, at det modtog Finn Devolds første Radiotelegram den 20. Januar. Deri stod dog blot: *Opnaaet Forbindelse Reykjavik. Alt vel. Hilsen. Finn Devold.*

Tre Dage senere indløb et nyt Telegram. Heri meddelte Devold, at der var opført godt tyve Huse. Videre hed det:

Stationen havde altsaa allerede den Gang Forbindelse med Omverdenen. Da vi besøgte Finn Devold, var det Hensigten, at hans Radio tre Gange om Dagen skulde staa i Forbindelse med Tromsø Radio, naar de ikke var ude paa Fangst. Det vil sige, at man i Vintertiden maatte høre fra ham omtrent daglig.

— Det ser jo ud, som om Nordmændene har fundet gode Fiskesteder.

— Til denne Del af Finn Devolds Beretning vil jeg gerne sige, at det var os, som anviste ham, hvor han kunde fange Laks og Hellefisk. Dette har jeg ogsaa omtalt i mit Foredrag. En meget erfaren Grønlænder, som har rejst paa disse Strækninger af Østkysten i tredive Aar, vejledede Nordmændene gennem mig og fortalte dem, at dette var det eneste Sted paa Østkysten, hvor man

Det norske Kort, der af „Tidens Tegn“ betegnes som et værdifuldt Tillæg til de eksisterende, indeholder i det store og hele ikke andet nyt end en grundig Revision af de geografiske Benævnelser. Som man ser, er Stederne i „Skjoldungendistriktet“ i høj Grad opkaldt efter Erobrerne: Hålvordsfjord, Devoldsfjorde og Finnsbu. Indsat Finn Devold.

NORGES Svalbard og Ishavsundersøgelser udsendte i Gaar en ny Meddelelse om Finn Devolds Ekspedition, som sidste Sommer med Motorkutteren *Heimen* slog sig ned paa den sydlige Del af Grønlands Østkyst. Stationen ligger midtvejs mellem Angmagssalik og Grønlands Sydspids. Finn Devold og hans Folk medbragte en Radiostation paa 400 Watt, men det varede længe, før det lykkedes dem at sætte sig i Forbindelse med Omverdenen.

Nu er det omsider sket. Kontoret meddeler, at det modtog Finn Devolds første Radiotelegram den 20. Januar. Deri stod dog blot: *Opnaaet Forbindelse Reykjavik. Alt vel. Hilsen. Finn Devold.*

Tre Dage senere indløb et nyt Telegram. Heri meddelte Devold, at der var opført godt tyve Huse. Videre hed det:

Fjordene fremdeles usikre. Ekceptionelt varmt. Røje- og anden Laksefangst særlig talrig i September. Hellefisk og Haj observeret. *Mathiassen* vil undersøge Knud Rasmussens Nordboruin. Ingen Forbindelse Eskimoer. Devold.

Stationen har faaet Navnet Finnsbu. Som bekendt fandtes dette Navn paa Sydøstsiden af Grønland allerede i Oldtiden. Ialt findes der nu 10 Radiostationer paa Grønland, nemlig 4 paa Vestkysten og 6 paa Østkysten. Af disse er de to norske og ligger henholdsvis i Myggebugten og i Finnsbu.

Knud Rasmussen anviste Fiskepladserne.

— Det glæder mig, at Nordmændene finder Anledning til at meddele, at vore Oplysninger var rigtige!

I Aftes, da vi forelagde Dr. Knud Rasmussen disse Oplysninger, svarede han:

— Den omtalte Radiostation er for os ikke noget nyt. Jeg omtalte i mit Foredrag i Geografisk Selskab, at Finn Devold havde oprettet Stationen, jeg havde jo selv truffet ham paa min Ekspedition sidste Sommer og sendte ham gennem Radio en Nytaarshilsen. Der indløb Svar fra ham for omtrent en Maaned siden.

Stationen havde altsaa allerede den Gang Forbindelse med Omverdenen. Da vi besøgte Finn Devold, var det Hensigten, at hans Radio tre Gange om Dagen skulde staa i Forbindelse med Tromsø Radio, naar de ikke var ude paa Fangst. Det vil sige, at man i Vintertiden maatte høre fra ham omtrent daglig.

— Det ser jo ud, som om Nordmændene har fundet gode Fiskesteder.

— Til denne Del af Finn Devolds Beretning vil jeg gerne sige, at det var os, som anviste ham, hvor han kunde fange Laks og Hellefisk. Dette har jeg ogsaa omtalt i mit Foredrag. En meget erfaren Grønlænder, som har rejst paa disse Strækninger af Østkysten i tredive Aar, vejledede Nordmændene gennem mig og fortalte dem, at dette var det eneste Sted paa Østkysten, hvor der kunde fiskes. Vi anviste dem Stederne. De fik ogsaa at vide, at Laksørred og Laks kunde fanges i Elvene, selv om Fjordene var lagt til.

Nordmændene „opdager“ en ny Stamme, som viser sig at være et Hold Fangstfolk fra Angmagssalik!

Saaledes var altsaa Historien om Nordmændenes Undersøgelse af Fiskeriet paa Østkysten. Vi bad Knud Rasmussen svare paa en helt anden Sag, Professor Vogts Beretning i *Tidens Tegn* om hans Revision af Kort i de Sgne, Knud Rasmussen besøgte i Sommer.

— Vi fandt der oppe, svarede han, nogle nye Fjorde, skitseret i Omrids af Devold. Men paa Grund af vort Havari paa Roret, kunde vi ikke fuldføre en faktisk Kortlægning, vi maatte se at komme hjem igen. Næste Sommer agter jeg at fortsætte Watkins' Ekspedition arbejdede lidt længere mod Nord, om en god Maaned kommer han og aflægger sin Beretning om Resultaterne i Geografisk Selskab.

— Vogt og Devold skal have opdaget en ny Eskimostamme?

— Det siger de jo i deres Beretninger! Den skal have Boplads i Umivik. Men før vor Udrejse fra Danmark,

fik vi Meddelelse fra Angmagssalik, at et Hold Fangere derfra var taget paa Togt i Konebaad og vilde slaa sig ned i Umivik. Vi besøgte dem paa vor Ekspedition, gode, gamle Angmagssalik-Eskimoer, som laa der og drev Fangst. Det var en Gang i August. Vi var ganske uvidende om, at det kunde være nogen Opdagelse. Mange andre danske Statsborgere drager ud paa Fangst, uden at et Møde med dem indskrives i Videnskabens Aarbøger!

Nej, der findes ingen store Overraskelser her. Dette nye Land er i ualmindelig Grad gammelt Land for os Danske og det er dansk Land.

Ny Okkupation forberedes.

Dr. Lauge Koch paaviser Betydningen af de sidste norske Skridt i Østgrønland.

Dr. phil. Lauge Koch svarede til

Fiskepladserne.

— Det glæder mig, at Nordmændene finder Anledning til at meddele, at vore Oplysninger var rigtige!

I Aftes, da vi forelagde Dr. Knud Rasmussen disse Oplysninger, svarede han:

— Den omtalte Radiostation er for os ikke noget nyt. Jeg omtalte i mit Foredrag i Geografisk Selskab, at Finn Devold havde oprettet Stationen, jeg havde jo selv truffet ham paa min Ekspedition sidste Sommer og sendte ham gennem Radio en Nytaarshilsen. Der indløb Svar fra ham for omtrent en Maaned siden,

— Vi fandt der oppe, svarede han, nogle nye Fjorde, skitseret i Omrids af Devold. Men paa Grund af vort Havari paa Roret, kunde vi ikke fuldføre en faktisk Kortlægning, vi maatte se at komme hjem igen. Næste Sommer agter jeg at fortsætte Watkins' Ekspedition arbejdede lidt længere mod Nord, om en god Maaned kommer han og aflægger sin Beretning om Resultaterne i Geografisk Selskab.

— Vogt og Devold skal have opdaget en ny Eskimostamme?

— Det siger de jo i deres Beretninger! Den skal have Boplads i Umivik. Men før vor Udrejse fra Danmark,

fik vi Meddelelse fra Angmagssalik, at et Hold Fangere derfra var taget paa Togt i Konebaad og vilde slaa sig ned i Umivik. Vi besøgte dem paa vor Ekspedition, gode, gamle Angmagssalik-Eskimoer, som laa der og drev Fangst. Det var en Gang i August. Vi var ganske uvidende om, at det kunde være nogen Opdagelse. Mange andre danske Statsborgere drager ud paa Fangst, uden at et Møde med dem indskrives i Videnskabens Aarbøger!

Nej, der findes ingen store Overraskelser her. Dette nye Land er i ualmindelig Grad gammelt Land for os Danske og det er dansk Land.

Ny Okkupation forberedes.

Dr. Lauge Koch paaviser Betydningen af de sidste norske Skridt i Østgrønland.

Dr. phil. Lauge Koch svarede til Nordmændenes Beretninger:

— Der er i alt dette intet nyt. Fra Knud Rasmussens Undersøgelser ved vi, at den hvide Mand ingen Chancer har i disse Egne, men Nordmændene udfolder jo stadig store Anstrængelser for at hævde sig. Staten er traadt aktivt ind i Arbejdet. Da Halvor Devold i Sommer okkuperede en Del af Østgrønland, kaldte jeg Handlingen *et Nødsignal fra en Fallent*. Det passede den Gang, men ikke nu. Norges Statskasse støtter ham med 25,000 Kroner aarlig til hans Okkupations-Arbejde. Hermed er det bevist, at Fangstarbejdet i disse Egne ikke kan bære sig selv.

— Men Finn Devold, som ligger sydligere, er dog ikke udsendt af Staten?

— Det eneste interessante i hans Meddelelse er, at *den udsendes gennem Kontoret for Norges Ishavs- og Svalbardundersøgelser*. Det er Staten. Tidligere kunde man svare med et Skuldertræk, at hans Foretagende jo var rent privat. Nu har ogsaa han officiel Tilknytning som *Chef for en Ekspedition langt nede mod Syd, Staten paatager sig Ansvaret for hans Handlinger*.

— Tror De, dette tager Sigte paa Fremtidsmaal?

— Oprettelsen af denne Radiostation er vel nok sket for at man med Tiden kan okkupere Strækningen fra Lindenows Fjord ned til Angmagssalik. Det sker næppe nu. Men hvis Nordmændene fik Ret i Haag, vilde de sikkert fortsætte i denne Retning. Forberedelserne er gjort. For saa vidt er det kun, hvad vi kunde vente.

— Hvad mener De om Nordmændenes Udforskning?

— Vogts Ekspedition bringer os intet som helst nyt.

Vidi.

1. Regiments Hædersdag.

En Mindefest i Aften.

Det er i Dag Aarsdagen for Kampen ved Sankelmark, hvor 1. Regiment med saa stor Tapperhed kastede sig mod den forfølgende Fjende og dækkede Tilbagetoget fra Dannevirke. Traditionen tro fejrer Regimentets Soldaterforening Dagen med en Mindefest, hvori de faa Veteraner, der endnu er tilbage fra Kampen, deltager som Æresgæster. Festen holdes i Aften Kl. 19.15 i Handels- og Kontoristforeningens Lokaler; der bliver Taler af Foreningens Formand, Blomsterhandler *Einar Rosendal* og Chefen for 1. Regiment, Oberst *Tre-tow-Loof*, Foredrag af Flyveren, Løjtnant *Foltmann*, musikalsk Underholdning og til sidst Fællesspisning med efterfølgende kammeratligt Samvær.

Jo større Gaard, des mindre Indtægt!

Ligningen paa Landet tegner mørkt.

Dagens Nyheder privat.
Holbæk, Fredag.

Rundt om i Landkommunerne paa Sjælland er man nu i Færd med Skatteligningen, og de første Resultater begynder at foreligge.

Saaledes udtaler Gaardejer *Jørgen Petersen*, Gislunge, paa Spørgsmaalet om, hvorledes Forholdene stiller sig i Gislunge Kommune:

— Det ser rent fortvivlet ud. Vi maa vist regne med et Fald paa 50—60 pCt. Mange har skrevet Nul paa Skatteske-maet, og jo større Gaardene er, desto mindre er Indkomsterne.

Seværdigheder Lørdag.

Gratis:
Nationalmuseet (Prinsens Palæ). Etnografisk Samling 12—14.
Kunsthindmuseet og Musikhistorisk Museum, Bredgade, 13—16.
Kunstmuseet, Solvgade, 11—13.
Den Hirschsprungske Samling 13—15 og 13—21.
Botanisk Have 8 til Solnedgang.
Rundetaarn 11—12.
Roskilde Domkirke uden Kapeller 10—12.
Biblioteker: Kommunebibliotekernes Bogudlaan 12—20. Læsesalene 10—22. Hovedbiblioteket St. Nikolaj Bygning, 12—18. Læsesalene 10—20. — Frederiksborg Kommunebiblioteker: Udlånsafdelingerne 12—20 og Læsesalen, Jernbanestationen, 10—22.

Mod Betaling:
Thorvaldsens Museum 10—15.
Ny Carlsberg Glyptotek 13—15.
Ruinerne under Christiansborg Kl. 12. 13. 14. 15 og 16.
Raadhuset 10—15.
Rundetaarn 12—15.
Rundetaarns Observatorium fra Kl. 19.
Børsen 12.45—13.15.
Frue Kirke 11—14.
Marmorkirken og Taarnet 9—14.
Vor Frelsers Kirke og Taarn 10—12 og 14—16.
Fiskerimuseet, Nørregade 7, Kl. 13—15.
Dansk Folkemuseum, Bredgade 66, fra 11—15.
Bakkehusets Mindestuer 14—16.
Zoologisk Have fra 9 til Solnedgang.
Mindehøjen i Søndermarken 10—15.
Frederiksborg-Museet 11—15.
Roskilde Domkirke og Kapellerne Kl. 10 til Solnedgang.
Roskilde Museum (St. Olsagade 18) 14—16.
Søfartsmuseet paa Kronborg 11—15.
Olaf Poulsens Mindestuer i Fredensborg fra 12.

Kontortid 9—17 • Lørdag 9—14
Telefon..... Central 6300
Telefon-Vagt 22-7 Central 53267
Telegram-Adresse: „Forenede“.

Til New York
Skandinaviens Amerika Linien, Kon

UDENLANDSKE RUTER

(Gods bodes skriftligt anmeldt).

Gdynia.
„Solne“ ca. 15. &c.

Manchester, Liverpool og
Swansea—Kjøbenhavn.
København fra Swansea ca. 8. Febr.

ANNONCE

Nyheder

	Side
AUKTIONER	8
BEFORDRING	
Auto, Motor, Garager, Cykler.	15
Heste	17
BLANDEDE	16
DØDE	16
EJENDOMME	
Grunde, Villæ, Lejligheder, Forretninger	15
FORENINGER	14
FORLYSTELSER	8
GUDSTJENESTE	10
KØB OG SALG	16—17
LAAN	15
LÆGER, KLINIKER	15
MØBLER	17
PENSION	
Landophold	15
STILLINGER	
søges, tilbydes	17
SÆRSKILTE	8
TABT. FUNDET	15
UNDERVISNING	14
ÆGTESKAB	17

TELEFON - Ann. modtages
Central 93 93. Lokal 76, 77
og i D.N. Centralen, C. 83 75.

Dagliglivets smaa Annoncer
koster i Dagens Nyheder 8 Øre
pr. Ord og 75 Øre for Overskr.

U-Baaden „M. 2“s Undergang opklaret.

Hangar-Porten og den øverste
Luge i Observationstaarnet
har staaet aaben.

London, Fredag. R. B.

I et Communiqué fra Admiralitetet meddeles det, at Dykkere har konstateret, at Hangarporten og den øverste Luge i Observationstaarnet paa den sunkne Undervandsbaad „M 2“ er aabne, medens de øvrige Luger er lukkede. Bjærgningsarbejdet vil blive fortsat, hvis Vejret tillader det.

Det tørste Symptom

er et Nys,

Forkølelsen følger efter med det samme — og Feberen indtræder, hvis ikke De tager Aspirin i Tide.

20 Tabletter koster Kr. 1.30
100 Tabletter koster kun Kr. 5.00

Eksstra Bladet

Lørdag 6 Februar 1932.

DEVOLD NR. 2

„Finnstu“ vil til Sommer blive inspiceret af danske Politimyndigheder.

ET Telegram fra det officielle norske Ishavskontor meddelte i Aftes, at Okkupanten *Halvor Devolds* Broder *Finn* nu havde sat sig endeligt fast i Sydøstgrønland midtvejs mellem Angmagssalik og Grønlands Sydspids, hvor han har oprettet Radio og bygget 20 „Huse“.

Da *Finn Devold* drog ud, forudsagde **EKSTRABLADET**, at det var nye norske Okkupations-Forberedelser, der stod paa Programmet, og det bekræftes tydeligt nu, samtidig med, at vi Danske igen ser de ulyksalige Følger af den misforstaaede Traktat af 1924.

Finn Devold gaar ligesom Broderen frem med stor Frejdighed — f. Eks. saaledes, at han giver Stederne nye norske Navne, sit eget Bosted med Beskedenhed: *Finnsbu*.

[Fra dansk Side vil *Finnsbu* blive inspiceret i den kommende Sommer af danske Politimyndigheder, — ligesom i Sommer af Dr. *Knud Rasmussen*, der havde Politimyndighed — og der er Grund til at vente en haaandfast Politik over for ethvert norsk Forsøg paa at slaa sig ned paa Steder, hvor det kan skade den indfødte Befolknings Fangst-interesser.

Naar Haag har fældet sin Kendelse, vil „*Finnsbu*“ som „*Myggbukta*“ sikkert dø hen, naar det fra Danmark klart præciseres, at der heller ikke efter Haag vil blive givet Afkald paa de fulde danske Rettigheder i hele Grønland.

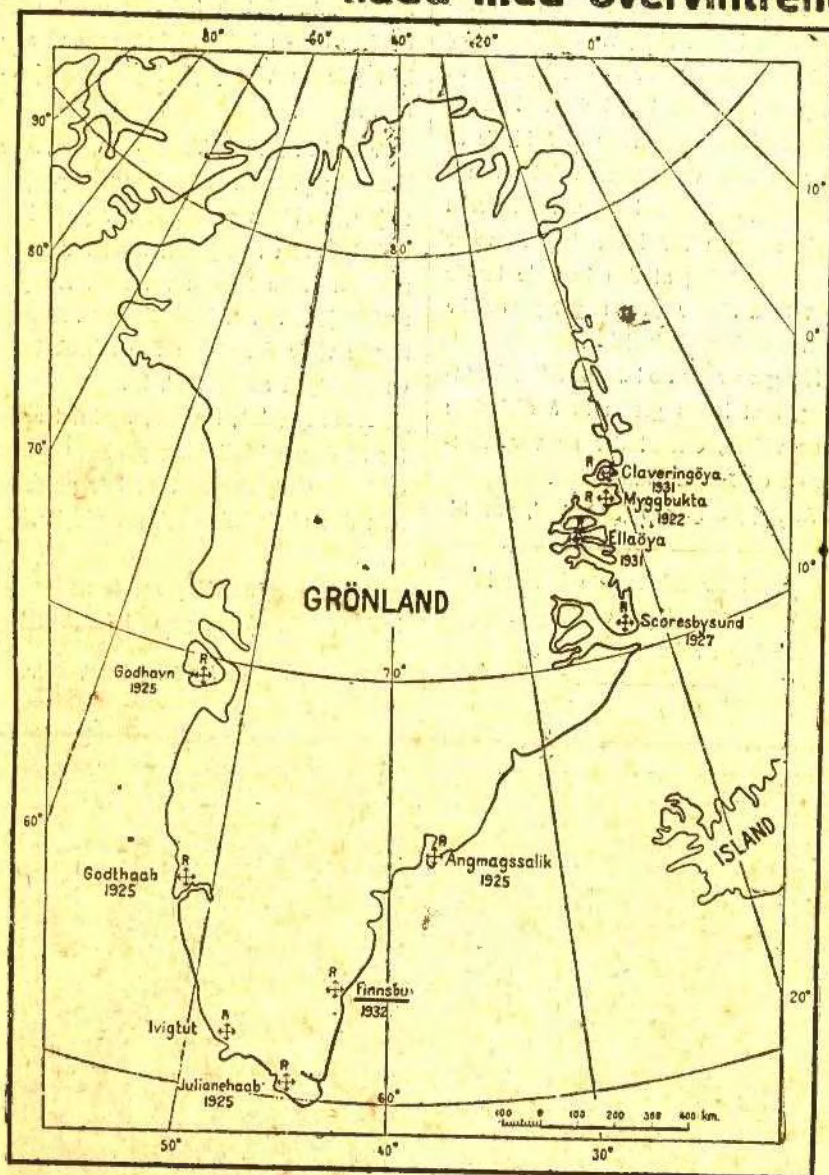
Morguebladet m 66.
6 februar 1932.

Ny norsk radiostasjon opprettet på Østgrønland.

Finn Devold har etablert stasjonen

Finnsbu syd for Angmagssalik.

De første forbindelser oppnådd med overvintrene.

På ovenstående kart finnes samtlige radiostasjoner avmerket med et kryss (+). Den nye norske stasjon Finnsbu finnes på det syd-østlige Grønland. Den annen norske stasjon er som bekjent Myggbukta.

Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser meddeler:

Finn Devolds ekspedisjon med motorkutter «Heimen» forrige som-

mer slog sig ned på den sydlige del av Grønlands østkyst, omtrent midtveis mellem Angmagssalik og sydspissen av Grønland. Han hadde med sig en radiostasjon på 400 watt, men det varte lenge, før man fikk forbindelse med ham. Det har nu lyktes og det første telegram fra den nye norske radiostasjon på Østgrønland kom til Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser den 20. januar og lød således:

«Opnådd forbindelse Reykjavik. Alt vel. Hilsen Finn Devold».

I et senere telegram av den 23. januar opplyser han:

«Bygget vel 20 hus. Fjordene

fremdeles usikre. Eksepejonelt varmt. Røie og annen lakseart særlig tallrik september. Blåkveite, håkjerring observert. Mathiasen vil undersøke Knud Rasmussens nordboruin. Ingen forbindelse eskimoer. — Devold».

Stasjonen er kalt Finnsbu. Som bekjent fantes dette navn på sydøstkysten av Grønland allerede i sagatiden, likesom navnet også knytter sig til Devolds fornavn.

Overfor gjengis et kart over samtlige radiostasjoner på Grønland. Ialt finnes der ti, fire på Vestgrønland og seks på Østgrønland. Av disse er to norske, Myggbukta og Finnsbu.

Aftenposten nr 655.

31 jan desember 1931.

Devold-kara kara til oss arktisk land i flokk,
da danskene så karas verk så fikk de
kara-sjokk.

J. T. Lørdag, avisen nr 35.
14 nov. 1931.

Da jeg fandt Fridtjof Nansens startplass på Øst- Grønland.

Av professor
Thorolf Vogt

„Heimen” av Tromsø var godt befolket og vel lastet da den gikk fra Svolvær og ut Vestfjorden om kvelden den 23. juli. Ombord befant sig to ekspedisjoner. Den ene var Finn Devolds ekspedisjon på 6 mann som skulde overvintre på Syd-øst-Grønland for å drive fangst og for å oprette en radiostasjon til utsendelse av vær-meldinger. Den annen var en videnskapelig ekspedisjon som var utsendt av Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser og som bestod av marineløitnant Eystein Lundbom som kartograf, stud. real. Bjørn Bjørlykke som botaniker og mig selv som geolog og leder. Efter innbydelse av

Nansen-varden hvor Nansen startet på sin tur over Innlandsisen, efter maleri av Gunnar Wefring

Devold deltok ennvidere maleren Gunnar Wefring, som skulde vende tilbake med skuta til høsten sammen med oss. „Helmens” egen besetning var på 8 mann, med ishavs-skipper Lars Jakobsen i spissen. Av firbente vesener hadde vi De-

volds 17 hunder på toppen av dekslasten.

Det kom godt med at vi fikk fint vær på overreisen. Den 6. dag i sjøen møtte vi den første isen og snart efter dukker Grønlandskysten frem, som vi kommer ut av en skoddebanke. I klarværet ligger langt borte en rad med mektige kuplete fjell, mest uten ane, og gjennemsiktig luftblått farvet. Det er basaltfjellene på den vanskelige tilgjengelige Blossville-kysten

blågrått som alt omkring, stiger et bratt og sterkt bredekket land frem på forholdsvis nært hold, det er landet litt nord for Kapp Møsting ved omkring 64 gr. n. br. Isbeltet er ikke bredt her, kanskje på omkring 10 kvartmil, men det er tett og består meget av isfjell og kalvis og ser idethele ikke meget innbydende ut. Vi har ikke noget å gjøre akkurat her heller, og går langsomt sydover for å se efter slak is. Snart møter vi imidlertid

og så åpningen av en fjord. En del baksis i munningen var lett å bryte gjennom, og så dampet vi i tett regnvær men i høit humør inn gjennom en trang isfri fjord, inntil vi fant en fin liten havn hvor vi tørnet, en 10—15 kvartmil inne i landet.

Forbausende lett var vi kommet inn til denne lite kjente kyst. Tre ekspedisjoner har bereist den, nemlig Gråhs i 1829—30 Gustav Holms i 1884—85 og Fridtjof Nansens i

log og leder. Efter innbydelse av

men med oss. „Helmens“ egen besetning var på 8 mann, med ishavsskipper Lars Jakobsen i spissen. Av firbente vesener hadde vi De-

fint vær på overreisen. Den 6. dag i sjøen møtte vi den første isen og snart efter dukker Grønlandskysten frem, som vi kommer ut av en skoddebanke. I klarværet ligger langt borte en rad med mektige kuplete fjell, mest uten sne, og gjennemsiktig luftblått farvet. Det er basaltfjellene på den vanskelige tilgjengelige Blossville-kysten.

I Danmark-stredet møter vi fire skuter som alle er norske. Det virker som en umiddelbar manifestasjon av våre interesser i disse farvann. Det er tre selfangere som følger iskanten på hjemtur fra klapmyssfangsten og dessuten „Velding“ med fiskerikonsulent Thor Iversens ekspedisjon ombord. Fjellene har nå fullstendig skiftet karakter og minner mere om Norge, særlig Nordland, med sine spisse tinder og mere småtakkede former.

Vi kom under land den 31. juli ved den kyst som var målet for vår reise. Frem av gråværet, og disig

er landet litt nord for Kapp Møsting ved omkring 64 gr. n. br. Isbeltet er ikke bredt her, kanskje på omkring 10 kvartmil, men det er tett og består meget av isfjell og kalvis og ser idethele ikke meget innbydende ut. Vi har ikke noget å gjøre akkurat her heller, og går langsomt sydover for å se etter slak is. Snart møter vi imidlertid verre is; en stor isodde med tett svar kalvis med enorme isfjell skyter sig langt ut i havet utenfor Bernstorffs fjord. Skipperen hadde sett mange slags is i sitt liv fra langt østover på Sibiria-kysten og til Danmarksstredet, men sånn stygg-is som dette her hadde han aldri sett før. Imidlertid var det et lyspunkt at det var så lite baksis eller havis i den, men næsten bare breis, siden vi antok at den siste kunde være samlet mest utenfor de store kalvis-fjordene og i det hele være mere ujevnt fordelt på kysten. Dette slo også til. Efterat vi hadde gått langs denne stygge men imponerende og maleriske isen i en del timer tok den simpelthen slutt og det blev isfritt helt inn til land. Vi gikk inn til noget som så ut som en fjordmunning og i mørkningen var vi helt under land. Vi fant imidlertid ingen havn, det så nokså urent ut også, med mange øier og småholmer, og spredte store isfjell var det nok av, så vi stod ut igjen for å tilbringe den mørke del av natten i trygghet ute på havet. Skodden kom imidlertid, men da den lettet ved middagstid neste dag hadde vi bare spredt is inn til land en del lengere syd. Vi kom lett inn

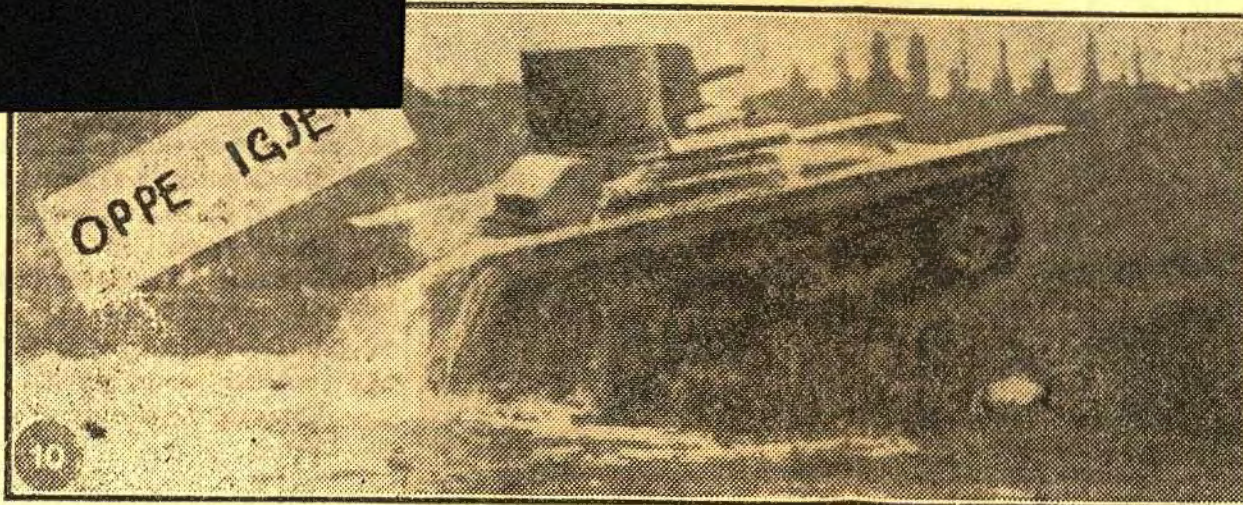
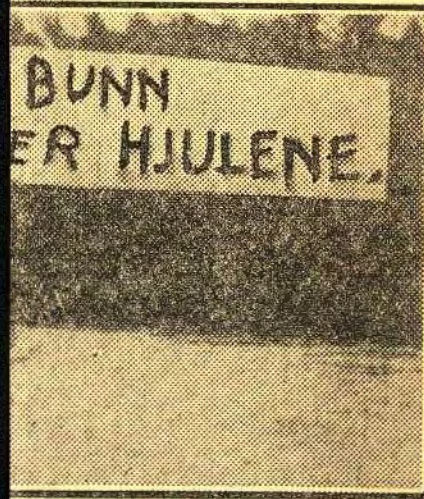
gjennem, og så dampet vi i tett regnvær men i høit humør inn gjennem en trang isfri fjord, inntil vi fant en fin liten havn hvor vi tørnet, en 10—15 kvartmil inne i landet.

Forbausende lett var vi kommet inn til denne lite kjente kyst. Tre ekspedisjoner har bereist den, nemlig Gråhs i 1829—30 Gustav Holms i 1884—85 og Fridtjof Nansens i 1888. De to første reiste i eskimoiske konebåter med eskimokvinner som roersker og ledsagende jakmenn som jegere, mens Nansen som bekjent benyttet almindelige båter, d. v. s. en fangstbåt fra „Jason“ og en båt som var konstruert med spesielt henblikk på trekning over is. Norske selfangere har dessuten gått efter klappmyss langs iskanten i Danmarksstredet og sydover helt siden midten av 1870 årene.

Vi var kommet inn i den nordlige del av Tingmiarmiut, skjønt der ennå etpar dager var adskillig diskusjon om hvor vi egentlig befant oss. Nogen mente at vi var i Akorninarmiut, som ligger en 40—45 kvartmil lengere nord, og gråvær var det også, så vi fikk ingen solhøide; men efterhvert som vi kom litt omkring så løste jo dette spørsmål sig selv.

Det inngikk i ekspedisjonens plan at „Heimen“ skulde være under land omkring 30 døgn, og at skuta skulde disponeres av Devold de første 10 døgn til landsetning av overvintringspartiene, mens den skulde disponeres av mig de resterende 20 døgn. Undersøkelsene foretok vi for det meste fra små motorbåter. På denne måten kunde vi reise over forholdsvis store strekninger på rimelig tid.

Den første tiden og på slutten arbeidet vi i området mellom 62½ gr. og 63½ gr., i distriktene Tingmiarmiut, Umanak og Akorninarmiut. Innlandsisen ligger langt tilbake her og der er meget isfritt land. I den aller ytterste kyststrand er landet for det meste lavt og kollete og så å si helt isfritt, men merkeligvis renskrapt for løsmateriale og jorddekke. Man møter gjennemgående en goldhet og nakenhet som er aldeles forbausende. Lenger inn er der ville fjell og spisse høie

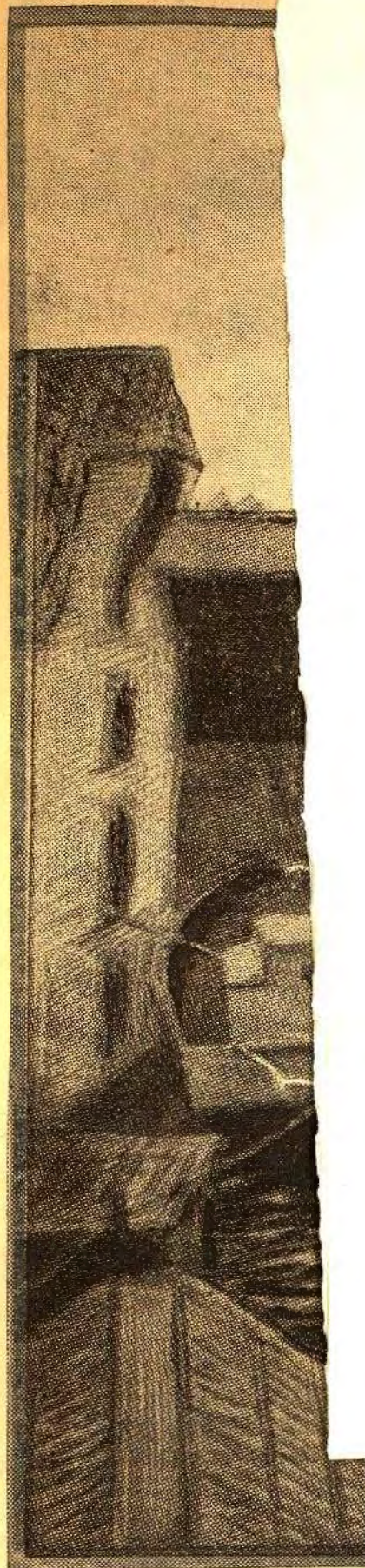
Professor Th. Vogt og kaptein Jakobsen.

tinder med større eller mindre breer som ofte når havet. Det er lokalbreer, undtagen innerst i nogen av de største fjordene hvor svære kalvebreer kommer ned fra innlandsisen. Herinne i fjordene kan det være ganske frodig, særlig hvor der finnes isfri daler med meget jordsmonn. Vegetasjonen svarer omtrent til vidjebeltet på fjelles hos oss, med knehøit til henimot manns- høit vidjekratt. Sånne daler var der imidlertid ikke så mange av. Den fineste av dem alle var Ekalumiut eller Dronning Marias dal som Gråh skriver begeistret om. Vegetasjonen virker forøvrig straks fremmed ved det sterke amerikanske innslag som finnes i den.

Den første dag på land i Tingmiarmiut skjøt Devolds båtparti en bjørn, mens jeg så spor efter en binne med to unger som nylig var kommet ned en flat bre som så ut til å føre over til en annen fjord. Efter dette trodde vi naturligvis at det skulde bli en del bjørn å få i løpet av sommeren, men det blev med den ene. Når man ser bort fra sel og kobbe og laks, så var

bunden. Selv sett fra en hoide lå isene så tett herinne at der ikke såes vann imellem. Ellers kom storisene også rekende inn utenfra havet, og man kunde aldri være trygg på en ankerplass med mindre man lå i en havn med såpass grunt innløp at isen ikke kom inn. Men sånne havner fant vi da også en god del av, som vi dels benyttet og dels lå i nærheten av. En av de fineste var på nordsiden av Umanakfjorden, hvor vi fant en helt isfri havnefjord, som var omgitt av lavt terreng og som må egne sig fortreffelig som startplass for flyvemaskiner. Ellers var disse isfjellene ikke bare hyggelige når vi lå til ankers på mindre gode steder. Engang kom der drivende et mindre isfjell, som allikevel rakk over halvveis op på masten, inn på skuta hvor det tok grunn og tørnet rundt, heldigvis ganske langsomt. Den aller ytterste snippen av fjellet tar fatt i rekken akterut og krenger skuta over, men slipper taket igjen før nogen større skade er skjedd. Med en stygg utstikker som kom op av sjøen blir det så liggende og

Norske

de kom nord for Skjoldungen. Jeg hadde derfor planlagt å se litt nærmere på denne strekningen. Alt fra trakten inne ved Dronning Marias dal så vi et innsekk av en fjord som måtte gå langt innover. Siden viste

eller Dronning Marias dal som Gråh skriver begeistret om. Vegetasjonen virker forøvrig straks fremmed ved det sterke amerikanske innslag som finnes i den.

Den første dag på land i Tingmiarmiut skjøt Devolds båtparti en bjørn, mens jeg så spor etter en binne med to unger som nylig var kommet ned en flat bre som så ut til å føre over til en annen fjord. Etter dette trodde vi naturligvis at det skulde bli en del bjørn å få i løpet av sommeren, men det blev med den ene. Når man ser bort fra sel og kobbe og laks, så var forresten dyrelivet forbausende fattig.

Fjordene var nokså fulle av isfjell, og de egentlige isfjorder som Tingmiarmiut og Umanak var helt dekket av dem i de indre deler. Den siste presset vi oss inn i med motorbåt til noen få kvartmil fra

i havnefjord, som var omgitt av lavt terreng og som må egne sig fortreffelig som startplass for flyvemaskiner. Ellers var disse isfjellene ikke bare hyggelige når vi lå tilankers på mindre gode steder. Engang kom der drivende et mindre isfjell, som allikevel rakk over halvveis op på masten, inn på skuta hvor det tok grunn og tærnet rundt, heldigvis ganske langsomt. Den aller ytterste snippen av fjellet tar fatt i rekken akterut og krenger skuta over, men slipper taket igjen før nogen større skade er skjedd. Med en stygg utstikker som kom op av sjøen blir det så liggende og pendle og svaie kloss i skuta. Hundene hylte og alle ombord løp forut, men vi slapp med å bli „merket“ av isen.

I sin beretning skriver Nansen om Holms og Gardes kart at det ellers var ganske bra, men at alt løp i surr på en bestemt strekning da

de kom nord for Skjoldungen. Jeg hadde derfor planlagt å se litt nærmere på denne strekningen. Alt fra trakten inne ved Dronning Marias dal så vi et innsøkk av en fjord som måtte gå langt innover. Siden viste det sig at der fantes tre delvis forgrenete fjorder her, som trengte langt inn i fjellmassen, henimot like dypt som de største fjorder ellers i området. Lenger nord var der videre noen lite undersøkte småfjorder med øier foran. Såvidt mulig undersøkte vi fjord og øikomplekset her,

Parti fra Østgrønland, efter maleri av Gunnar Wefring.

med motorbåtene eller med „Heimen“. Tildels var der praktfulle høie fjell, visstnok de høieste i området, som gikk stupbratt i fjorden, med landskaper som minnet om Trollfjorden i Lofoten. Andre steder var der mer kupert terreng, og iallfall i en av dem var der en pen dal innerst. Ellers var der mest breer som gikk i havet.

(Forts.)

Finn Devolds fangst- ekspedisjon skal fordrives fra Øst-Grønland.

Danskene sender ut eskimoer for å få
påskudd til klager.

Ifølge meddelelse i den danske presse omgås den danske regjering med den opsiktvekkende plan å fordrive Finn Devolds fangstekspedisjon fra Øst-Grønland.

Ekstrabladet skriver:

«Under sin tale i Studenterforeningen forleden var statsminister Stauning sterkt inne på det norske eksperiment, Finn Devold har innledet ved opprettelse av fangststasjonene i det sydlige Øst-Grønland, like op mot eskimolinjen Angmagsalik og Scoresbysund.

Statsministeren sa herom, at hvis det viste sig at nordmennene genererte eskimoenes fangst, måtte de vekk.

Idag foreligger det bl. a. til «Politiken» en uttalelse fra en nøytral iakttagere, d. e. den engelske kaptein Lemmon der hører til Watkins-ekspedisjonen fra Angmagsalik. Kapteinen sier, at «det er uriktig når det påstås at nordmennene på denne strekning ikke skulde genere eskimoenes fangstinteresser. Vest-grønlanderne går langt på ad østkysten og Angmagsalikeskimoene et langt stykke syd på — og nettop på disse felter er nordmennene ved å trenge inn, til stor skade for den innfødte befolkning».

Englendernes og dr. Knud Rasmussens iakttagelser vil nu bli lagt til grunn for en nærmere undersøkelse og overveielse, og der kan derefter ventes en aksjon», skriver «Ekstrabladet».

*

Dette er en meget alvorlig sak synes man, og leseren spør om det er slik at Finn Devold har trengt inn på et tett befolket eskimoområde på Grønland. Ja, det kan ligge nær å tro at Devolds folk løper om kapp med eskimoene om de samme dyr, og at det blir forlite kjøtt til eskimoenes ernæring. Man går ialfall ut fra at der er en mengde eskimoer spredt langs Øst-Grønlands-kysten, slik at den danske regjering er nødt til å gripe inn og fjerne Devold for at eskimoene ikke skal lide nød. Dette inntrykk blir styrket ved følgende meddelelse i «Berlingske Tidende»:

«Underveis ned langs østkysten hadde Watkins og hans ledsagere hatt forbindelse med adskillige eskimoer der overfor dem hadde uttalt sin levende beklagelse over nordmennenes aksjon i Øst-Grønland, der i høi grad hadde virket hemmende på deres fangstmuligheter i de pågjeldende egne — — — — — Herom vil sikkert

dr. Knud Rasmussen og Watkins, når de kommer hjem, kunne gi ytterligere opplysninger av større betydning».

å spille skurkens rolle. Det vilde bli et glimrende agitasjonsnummer for danskene hvis vi ikke kjendte forholdene paa Øst-Grønland. Men nu er vi heldigvis flere som har bereist den sydlige del av Øst-Grønland. Vi kan kontrollere både danskene og deres engelske kilder. Vi vet ganske nøiaktig hvor mange og hvem disse «adskillige» eskimoer er. Der er nøiaktig to familier — — Den ene familiefar heter Nikodemisi og den annen Roberti. Disse to familier teller tilsammen 16 mennesker, og flere eskimoer var der ikke mellom Angmagsalik og Lindenowfjorden så sent som mitten av september.

Jeg kan videre meddele danskene at Roberti med sin familie hadde bestemt sig til å vende tilbake til Angmagsalik i høst. Men Nikodemisi hadde opført et slags vinterhus i Umivik hvor han skulde bo med sin familie i vinter. Umivik er Nansens kjente startplass for sin overgang over Grønland. Den ligger 45 kvartmil nord for nordgrensen av Finn Devolds terreng. Der er ingen eskimoer i Finn Devolds fangstområde. Fra Umivik til Angmagsalikkolonien er 120 kvartmil, så det kan ikke sies at denne familie mangler fangstterreng. Fra Umivik til Lindenowfjorden er det fire breddegrader eller 240 kvartmil. På hele denne strekning er der ingen eskimoer, så det kan ikke med noen som helst rimelighet protesteres mot at Finn Devold har slått sig ned her. Øst-Grønlandstraktaten gir ham jo også full adgang til dette terreng.

Men nu kommer det opsiktvekkende i denne sak. De to ovennevnte eskimofamilier er av de danske myndigheter sendt syover fra Angmagsalik for at dette landområde ikke skulde være fritt for eskimoer. At mektige menn i Danmark har ønsket dette har jeg også fått bekreftet fra flere hold. Den agitasjon som nu reises i den danske presse er altså planlagt for å skape vanskeligheter for de norske fangstfolk. Det er på ingen måte hensynet til eskimoene som er det avgjørende for de danske politikere, for da hadde de lat eskimofamilien med sine små barn bli ved handelsstet i Angmagsalik.

I stedet sender de denne barnerike familie ut i ødemarken for senere å lage agitasjon på deres nød og elendighet.

For eskimoene er det ingen skade men tvertom en stor fordel at der finnes norske fangsthytter som de muligens kan nå om de skulde mangle det nødvendige til livets ophold. Det forstår eskimoene også, så det er lite sannsyn-

gjering med den opsiktvekkende plan å fordrive Finn Devolds fangstekspedisjon fra Øst-Grønland.

Ekstrabladet skriver:

«Under sin tale i Studenterforeningen forleden var statsminister Stauning sterkt inne på det norske eksperiment, Finn Devold har innledet ved oprettelse av fangststasjonene i det sydlige Øst-Grønland, like op mot eskimolinjen Angmagsalik og Scoresbysund.

Statsministeren sa herom, at hvis det viste sig at nordmennene genererte eskimoenes fangst, måtte de vekk.

Idag foreligger det bl. a. til «Politiken» en uttalelse fra en nøytral iakttagere, d. e. den engelske kaptein Lemmon der hører til Watkins-ekspedisjonen fra Angmagsalik. Kapteinen sier, at «det er uriktig når det påstås at nordmennene på denne strekning ikke skulde genere eskimoenes fangstinteresser. Vest-grønlandene går langt på ad østkysten og Angmagsalikeskimoene et langt stykke syd på — og nettop på disse felter er nordmennene ved å trenge inn, til stor skade for den innfødte befolkning».

Englendernes og dr. Knud Rasmussens iakttagelser vil nu bli lagt til grunn for en nærmere undersøkelse og overveielse, og der kan derefter ventes en aksjon», skriver «Ekstrabladet».

*

Dette er en meget alvorlig sak synes man, og leseren spør om det er slik at Finn Devold har trengt inn på et tett befolket eskimoområde på Grønland. Ja, det kan ligge nær å tro at Devolds folk løper om kapp med eskimoene om de samme dyr, og at det blir forlite kjøtt til eskimoenes ernæring. Man går ialfall ut fra at der er en mengde eskimoer spredt langs Øst-Grønlands-kysten, slik at den danske regjering er nødt til å gripe inn og fjerne Devold for at eskimoene ikke skal lide nød. Dette inntrykk blir styrket ved følgende meddelelse i «Berlingske Tidende»:

«Underveis ned langs østkysten hadde Watkins og hans ledsagere hatt forbindelse med adskillige eskimoer der overfor dem hadde uttalt sin levende beklagelse over nordmennenes aksjon i Øst-Grønland, der i høi grad hadde virket hemmende på deres fangstmuligheter i de pågjeldende egne — — — Herom vil sikkert dr. Knud Rasmussen og Watkins, når de kommer hjem, kunne gi ytterligere opplysninger av større betydning.»

Var disse opplysninger riktige vilde danskene snart få verdens sympati ved å fordrive Devolds folk, og disse kom da nærmest til

mer for danskene hvis vi ikke kjendte forholdene paa Øst-Grønland. Men nu er vi heldigvis flere som har bereist den sydlige del av Øst-Grønland. Vi kan kontrollere både danskene og deres engelske kilder. Vi vet ganske nøiaktig hvor mange og hvem disse «adskillige» eskimoer er. Der er nøiaktig to familier — — Den ene familiefar heter Nikodemisi og den annen Roberti. Disse to familier teller tilsammen 16 mennesker, og flere eskimoer var der ikke mellem Angmagsalik og Lindenowfjorden så sent som mitten av september.

Jeg kan videre meddele danskene at Roberti med sin familie hadde bestemt sig til å vende tilbake til Angmagsalik i høst. Men Nikodemisi hadde opført et slags vinterhus i Umivik hvor han skulde bo med sin familie i vinter. Umivik er Nansens kjente startplass for sin overgang over Grønland. Den ligger 45 kvartmil nord for nordgrensen av Finn Devolds terreng. Der er ingen eskimoer i Finn Devolds fangstområde. Fra Umivik til Angmagsalikkolonien er 120 kvartmil, så det kan ikke sies at denne familie mangler fangstterreng. Fra Umivik til Lindenowfjorden er det fire breddegrader eller 240 kvartmil. På hele denne strekning er der ingen eskimoer, så det kan ikke med noen som helst rimelighet protesteres mot at Finn Devold har slått sig ned her. Øst-Grønlandstraktaten gir ham jo også full adgang til dette terreng.

Men nu kommer det opsiktvekkende i denne sak. De to ovennevnte eskimofamilier er av de danske myndigheter sendt syover fra Angmagsalik for at dette landområde ikke skulde være fritt for eskimoer. At mektige menn i Danmark har ønsket dette har jeg også fått bekreftet fra flere hold. Den agitasjon som nu reises i den danske presse er altså planlagt for å skape vanskeligheter for de norske fangstfolk. Det er på ingen måte hensynet til eskimoene som er det avgjørende for de danske politikere, for da hadde de lat eskimofamilien med sine små barn bli ved handelsstet i Angmagsalik.

I stedet sender de denne barnerike familie ut i ødemarken for senere å lage agitasjon på deres nød og elendighet.

For eskimoene er det ingen skade men tvertom en stor fordel at der finnes norske fangsthytter som de muligens kan nå om de skulde mangle det nødvenigste til livets ophold. Det forstår eskimoene også, så det er lite sannsynlig at de har gjort noen innvendinger mot de norske fangstfolk som de i allfall hittil ikke har møtt.

J. Kr. Tornøe.

all fall to eksportører i komiteen.
I anledning av det litet tekke-

optrådt overensstemmende med
de øvrige eksportørers opfatning.

driksstad Privatbank, Gjøviks og
Oplands Kreditbank, Handels og
Landmandsbanken i Gjøvik, Han-
dels og Landmandsbanken i
Namsos, Landsbanken i Bergen,
og Indtrøndelagens Handelsbank.

Av de 20 sparebanker som
kom under offentlig administra-
sjon er 4 blitt rekonstruert og 16
trådt i likvidasjon. Enkelte av
disse er sluttavviklet.

Opsiktvekkende Grønlandstunn.

Torkel Orabeinsfostres hus?

• København, 10. nov.

Om sin ekspedisjon til Grøn-
land heretter Knud Rasmussen:

Av resultatene fra reisen kan
nevnes at det er utgravd 25 hus
ved Lindenowsfjorden og hjem-
ført omkring 2000 etnografiske
gjenstander til Nationalmuseet.
Ved Skjoldungenfjorden gjorde
vi et sensasjonelt funn. Vi fant
ruiner av hus som ikke var av
eskimo-oprinnelse. Antagelig er
det spor etter den Thorkel Ora-
beinsfostre som forliste her om-
kring år 1000.

På 18 forskjellige stasjoner er
det foretatt undersøkelser av den
magnetiske misvisning. Hermed
var kysten bedre magnetisk kart-
lagt enn Vest-Grønland. Disse
resultater var av særlig betyd-
ning når man husket på at man
til neste år skulde ha det store
polarår.

Ekspedisjonen hadde også med
en stor fotografisamling og man-
ge serier levende billeder.

Om eskimoernes næringsvilkår
og folkløse uttalte Knud Rasmus-
sen at det flere steder var ypperli-
ge betingelser for eskimoisk fangst-
virksomhet, men da det ikke var
noe opland, var det ingen chancer
for den hvite mann. Det har nord-
mennene også innrømmet, uttalte
han.

De botaniske resultater av fer-
den var utmerkede, men de zoolo-
giske resultater er små. I havet var
det haier og kveite, og i elvene i
Prinsesse Maries Dal — som nord-
mennene hadde tatt i besiddelse —
var det en masse ørret.

Norske frukt- plantasjer i Nicaragua.

En rekke fremtredende nord-
menn i Detroit har ifølge «Dags-
posten» sluttet sig sammen og
dannet et selskap med det formål
å drive fruktavl i Nicaragua. Fo-
reløbig har man innkjøpt hen-
ved 12.000 acres land, som for det
vesentligste vil bli benyttet til
dyrkning av grape fruit og anna-
nas. Det er styrets mening å få
reist en kapital på en halv mil-
lion dollars. Foreløbig er der
tegnet aksjer i foretangendet til
90.000 dollars, og man er kommet
så langt at alt innkjøpt land er
betalt.

Som formann for dette tiltak
står M. A. Kildal fra Detroit, med
dommer Stevens som juridisk
konsulent.

Hr. Kildal er født i Harstad,
og har opholdt sig i 30 år i Ame-
rika. Ennvidere har han flere
års ophold i tropene og kjenner
meget godt de forhold, hvorun-
der det nye norske foretagende i
Mellem-Amerika vil utvikle sig.

Stor-Oslo.

I formiddag kl. 11 møttes
skjønnsnevnden for Oslo—Aker-
sammenslutningen for å motta
Akershus juridiske konsulents
innlegg. Imidlertid begjerte P.
A. Holm utsettelse — og sådan
blev gitt til 5. desember. I møtet
idag blev avgitt en uttalelse av
direktørene for Oslo, Akers og
Akershus elektrisitetsverker.

Den polske legasjon holdes lukket
den 11. ds. våbenstillstandsdagen.

Det polske konsulat holdes også luk-
ket onsdag.

Været.

Det igår nevnte uværcentrum ligger
nu vestenfor Irland. Dets regnområde
er rukket frem til Sør-Norge. Der blå-
ser ESE stiv kuling ved Lindesnes og
Utsira og frisk bris fra samme retning
på Skagerakkysten. Nordenfjells er der
fralandsbris og pent vær.

Sørlandet: E kuling, en del regn.

Kysten Arendal—Svenskegrensen: E
frisk bris, en del regn.

Telemark, Østlandet, Oslo: E bris,
gråvær, noe regn.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrablade:

skriver den 31. OKT. 1931

NORDMÆNDENE MAA VÆK!

Finn Devold'erne generer Eskimoerne

UNDER sin Tale i Studenterforeningen forleden var Statsminister *Stau-ning* stærkt inde paa det norske Eksperiment, *Finn Devold* har indledet ved Oprettelse af Fangststationerne i det sydlige Østgrønland, lige op mod Eskimokolonierne i Angmagssalik og Scorebysund.

Statsministeren sagde herom, at hvis det viste sig, at Nordmændene generede Eskimoernes Fangst, maatte de væk.

I Dag foreligger der bl. a. til „Politiken“ en Udtalelse fra en neutral lagtager, d. e. den engelske Kaptajn *Lemmon*, der hører til Watkins-Ekspeditionen fra Angmagssalik. Kaptajnen siger, at „det er *u*rigtigt, naar det paastaas, at Nordmændene paa denne Strækning ikke skulde genere Eskimoernes Fangstinteresser. Vestgrønlanderne gaar langt op ad Østkysten og Angmagssalik-Eskimoerne et langt Stykke sydpaa — og *netop paa disse Felter er Nordmændene ved at trænge ind, til stor Skade for den indfødte Befolkning*“.

Englændernes og Dr. *Knud Rasmussen*s Iagttagelser vil nu blive lagt til Grund for en nærmere Undersøgelse og Overvejelse, og der kan derofter ventes en Aktion.

I den ulyksalige dansk-norske Grønlandstraktat af 1924 er der udtrykkelig indsat en Bestemmelse om, at Angmagssalikdistriktet ikke staar aabent for Nordmændene, ligesom der — i Artikel 6 — er skabt en Betryggelse for „den indfødte grønlandske Befolkning“.

I Haag bliver det efterhaaøden ikke alene „Erik den Rødes Land“, der staar paa Dagsordenen, men hele Østgrønland, og her vil de neutralske og upartiske engelske Videnskabsmænds Ord veje tungt til Fordel for danske Synspunkter.

Horn.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

*Ekstra*bladet

skriver den 12. SEP. 1931

SEND DEM HJEM

*Nordmænd, der tror,
at hele Østgrønland
er deres*

Devolds Broder sætter
sig fast paa dansk
Omraade
Hertil og ikke
længere!

EN Læser, der utvivlsomt giver Udtryk
for den almindelige Opfattelse, skri-
ver til os:

Professor Skeie, der er en af
Norges Sagkyndige, som skal til
Haag, har lige udsendt en Bog om
„Grønlandssaken“, og efter hvad
man ser af Uddrag fra Bogen, gen-
givet i danske Aviser, gaar Professo-
ren saa vidt i sin norsk-norske Graa-
dighed, at han nu ogsaa ønsker Dan-
marks Ret til Vestgrønland og Fær-
øerne indbragt for en international
Domstol.

En Begyndelse!

Man forstaar altsaa, at Okkupatio-
nen af Erik den Rødes Land kun er
tænkt som *Begyndelsen*, og det forun-
drer da mig; at man med disse Udsigter
stadig vil lade den dansk-norske Traktat
om Østgrønland staa ved Magt. Som Føl-
ge af dansk Søvnighed tog Nordmændene
den danske *Ø Jan Mayn* for faa Aar si-
den, saa fulgte Erik den Rødes Land, og
for nylig er det meddelt, at norske Eks-
peditioner — den ene under Ledelse af
Flaghejseren, Politimester *Devolds* Bro-
der — har sat sig fast længere syd paa i
Østgrønland — henholdsvis Nord og Syd
for den danske Eskimokoloni Angmagssa-
lik.

Med de Erfaringer, vi har fra
Mackensiebugten, for, hvorledes
Nordmænd tror, at Landet bliver
norsk, naar de har boet der et
Par Aar, synes jeg, at man burde
følge de to nye Ekspeditioners
Virksomhed med mere end almin-
delig Interesse. Gør man det?

Brems dem!

Fra officiel Side ønsker man ikke at
besvare Læserens Spørgsmaal, men EKS-
TRABLADET har ingen Grund til

DEM HJEM

*Nordmænd, der tror,
at hele Østgrønland
er deres*

Devolds Broder sætter
sig fast paa dansk
Omraade
Hertil og ikke
længere!

EN Læser, der utvivlsomt giver Udtryk
for den almindelige Opfattelse, skriver
til os:

Professor Skeie, der er en af
Norges Sagkyndige, som skal til
Haag, har lige udsendt en Bog om
„Grønlandssaken“, og efter hvad
man ser af Uddrag fra Bogen, gen-
givet i danske Aviser, gaar Professo-
ren saa vidt i sin norsk-norske Graa-
dighed, at han nu ogsaa ønsker Dan-
marks Ret til Vestgrønland og Fær-
øerne indbragt for en international
Domstol.

En Begyndelse!

Man forstaar altsaa, at Okkupatio-
nen af Erik den Rødes Land kun er
tænkt som *Begyndelsen*, og det forun-
drer da mig, at man med disse Udsigter
stadig vil lade den dansk-norske Traktat
om Østgrønland staa ved Magt. Som Føl-
ge af dansk Søvnighed tog Nordmændene
den danske *Ø Jan Mayn* for faa Aar si-
den, saa fulgte Erik den Rødes Land, og
for nylig er det meddelt, at norske Eks-
peditioner — den ene under Ledelse af
Flaghejseren, Politimester *Devolds* Bro-
der — har sat sig fast længere sydpaa i
Østgrønland — henholdsvis Nord og Syd
for den danske Eskimokoloni Angmagsa-
lik.

Med de Erfaringer, vi har fra
Mackensiebugten, for, hvorledes
Nordmænd tror, at Landet bliver
norsk, naar de har boet der et
Par Aar, synes jeg, at man burde
følge de to nye Ekspeditioners
Virksomhed med mere end almin-
delig Interesse. Gør man det?

Brems dem!

Fra officiel Side ønsker man ikke at
besvare Læserens Spørgsmaal, men EKS-
TRABLADET har ingen Grund til at
skjule sit Standpunkt.

Vi mener, at den udvidede norske
„Kolonisation“ omgaaende burde brem-
ses. Fangstaulighederne omkring Ang-
magsalik maa udelukkende sikres Eski-
moerne, og alene under Henviisning
hertil kunde man roligt og haandfast
sende Nordmændene hjem. De har
ikke spurgt om Lov, men opført sig, som
om det hele var et norsk „Erik den Rø-
des Land“, hvor de kunde te sig, som de
ville, og hvis man vil undgaa nye Ok-
kupationer, er det en Nødvendighed, at
der sættes et Punktum, som selv de al-
termest norsk-norske Nordmænd kan for-
staa.

Lad Devold'erne boltre sig i „Erik
den Rødes Land“ i den korte Tid, dette
Begreb endnu eksisterer, men lad dem
vide, at der et hertil — og ikke læn-
gere!

Horn.

'Aftenposten' nr 453.

9 sept. 1931

Det første fartøi gjennom Grønlandsisen mellom 61 og 65 grader.

Sittende foran fra venstre: Maleren Wefring, kartografen Lundbom, skipper Lars Jakobsen, professor Vogt — ekspedisjonens leder — og botanikeren Bjørlykke. Stående bak, «Heimen»s mannskap.

Som tidligere nevnt har Tromsøskuten «Heimen» i sommer forcert isen mellom 61 og 65 grader med Finn Devold's og professor Vogts ekspedisjon. Man var bl. a. inne på det sted, hvorfra Nansen startet i 1888. Vårt bilde er tatt ved tilbakekomsten til Trondheim.

Rutene på
Drammensveien.

'Aftenposten' nr 453.
9 sept. 1931

Posten

Rad

Vid
ver
arti
14d
3dje

En
Wing

1931 Abonnementpris: Utenbys Kr. 9 50 pr. Kv.
3 50 md.

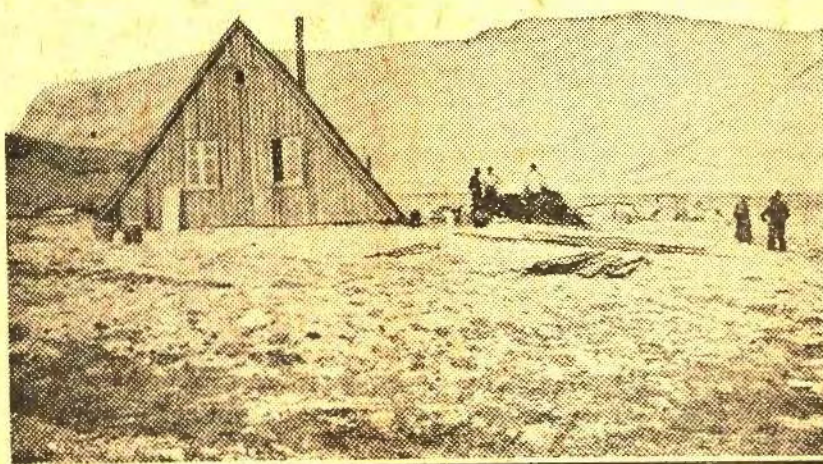
avgjørelse.
os riksmeglings-
n idag.

vil strekke sig lengst
ingen omstendighet
gsmannens forslag.

det, tilfølet han. Men der forelå
ennu intet som hadde antatt fast
form.

Arbeiderne i Skiensfjorden vil ha
strøket alle skatterestanser for de

De nye danske hus på Øst-Grønland.

Vi bringer her det første billede som
er kommet hit av de nye danske hus
på Øst-Grønland. Dette er en av ho-
vedstasjonene, som er reist i Nordfjor-
den, like i nærheten av den gamle, nor-
ske fangsthytte.

Stavanger nr 208.

8 sept. 1931.

Devolds og Vogts Grønlandsekspedisjoner

„Heimen“ er hjemme igjen.

Ishavsskuten Heimen av Tromsø kom igår aftes hit direkte fra Grønland med Finn Devolds ekspedisjon og professor Vogts videnskapelige ekspedisjon.

I en samtale med Adresseavisen forteller professor V o g t at 6 mann av ekspedisjonen er blitt satt i land i 3 forskjellige partier, Finn Devold sammen med radiotelegrafist Nielsen, ingeniør Framnes-Hansen og Knohp, samt fangstmennene Rudi og Frøhaug. De skal drive fiske og fra den nybygde radiostasjon sende meteorologiske meldinger.

Der skal opføres 30 hus på strekningen 61. til 65 breddegrad nord. Denne distanse er som fra Stavanger til Trondheim.

Under samtalen forteller professor Vogt at skibet gikk gjennom isen på 65 grader n. b. og man kom gjennom uten større vanskeligheter. Isen er her berøkt og Heimen er det første skib som er kommet gjennom her.

Bladet:

Børsen

skriver den 28 AUG 1921

Nordmændene i Østgrønland.

Norske Stationer i
Angmagsalik-Egnen.

Oslo, 22. Aug. (R.B.).

Skibsreder Peter S. Brandal, Sunmøre, meddeler, at der er indløbet Telegram fra Rederiets Fartøj „Signalhorn“, som befinder sig under Østgrønland, gaaende ud paa, at Fartøjet har landsat tre Mand, som skal overvinde under Ledelse af Fangstmand Ole Mortensen fra Tromsø. Man har bygget en Række Huse Nord for Angmagssalik-Distriktets Nordgrænse.

Samtidig foreligger Meddelelse om, at Devolds Ekspedition placerer 3 Hovedstationer, henholdsvis i Umanak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet inden for Imarsivik, og haaber at faa opført ca. 30 Huse. Prof. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik og har besøgt Nansens Startplads ved Umivik og identificeret Teltpladsen og Oplagspladsen for Baadene. Fortsætter Undersøgelsen Maaneden ud.

I Anledning af en Artikel i et dansk Blad angaaende Finn Devolds Ekspedition udtaler Formanden i Ishavsraadet, Advokat Gustav Smedal, følgende:

Sagen fremstilles saaledes, at Finn Devolds Ekspedition har trængt sig ind paa et Omraade, hvor Knud Rasmussens Ekspedition skulde arbejde. Det virkelige Forhold er det modsatte. Devolds Plan er ca. 1 Aar gammel, og i Vinter kunde man regne, at Ekspeditionen vilde komme af Sted. Den var da kendt af en større Kreds, og paa den Tid kan man gaa ud fra, at Danskerne ogsaa kendte den. Knud Rasmussens Ekspedition er derefter blevet besluttet for at blive sendt til det samme Strøg, hvor Devold skulde drive Fangstvirksomhed.

Knud Rasmussens Ekspedition har været lidet omtalt offentligt, og fra den forlod København den 3. August har dens Position været hemmeligholdt. Nu fortæller de danske Aviser os, at de 2 Ekspeditioner vil mødes om ikke lang Tid. Dette viser, at man i Danmark er fuldt paa det rene med, hvor Knud Rasmussens Ekspedition for Øjeblikket er; men man ønsker ejensynligt fremdeles at holde hans Rejserute hemmelig. Den Motorkutter, hvormed Knud Rasmussen foretager sin Rejse opover langs Sydøstgrønlands Kyst, er udstyret med en saa stærk Radiostation, at den til enhver Tid kan være i Stand til at naa København.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:
Socialdemokraten

28. AUG. 1931
skriver den

Forbereder Nord- mændene en ny Okkupation?

**Devolds Broder har slaaet sig ned paa Stræk-
ningen Syd for Angmagsalik.**

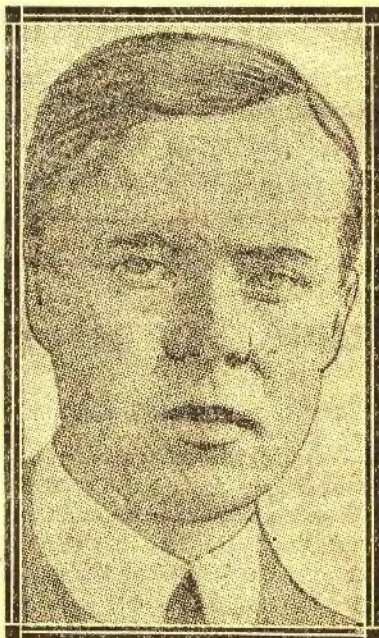
Som man vil huske startede Finn Devold, en Broder til den norske Okkupationsmand Halvard Devold, fornylig en Ekspedition til Østgrønland, om hvis egentlige Formaal der blev bevaret en haardnakket Tavshed. Man forstaar bedre Grunden til denne Tavshed, naar man nu hører, at Finn Devolds Ekspedition, ifølge et Telegram til Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, Aktivisternes Hovedcenter, har slaaet sig ned for at overvintre ved den sydlige Kyst af Østgrønland, Syd for vor egen Koloni Angmagsalik, netop paa den Strækning, som er Maalet for Knud Rasmussens Undersøgelser. Ifølge Telegrammet til Ishavsraadet har Devold anlagt tre Hovedstationer, en ved Umanak — ikke at forveksle med den vestgrønlandske Koloni af samme Navn — en i Dronning Marias Dal og en ved Imarsivik, hvor det er Meningen at oprette en Radiostation. Det er endvidere Meningen at bygge ca. 30 »Huse« — formodentlig menes her Vindskærme, der ogsaa i de norske Beretninger fra Erik Raude Land figurerer som Huse. Ekspeditionens Formaal angives at være af videnskabelig Art, men det synes ikke som om Ekspeditionen tæller andre Videnskabsmænd end en lidet kendt Professor Vogt.

Knud Rasmussen paa Vej til Østgrønland.

Som tidligere omtalt er Knud Rasmussen netop paa Vej til Kysten mellem Kap Farvel og Angmagsalik for at foretage en Række lange planlagte Undersøgelser. Det er da sandsynligt, at han et eller andet Sted vil møde Nordmændene, men da Knud Rasmussens Ekspedition er af ren videnskabelig Art, er der ingen Grund til at befrygte Sammenstød af nogen Art. Strækningen, der er meget varskelig at besejle, er kun to Gange i Løbet af Hundrede Aar blevet undersøgt, saaledes af Holm og Gardes Kanobaadsekspedition. Der-

bl. a. hævder, at det ikke er Devold, der har trængt sig ind paa det Omraade, Knud Rasmussen skulde arbejde paa, men tværtimod omvendt. Devolds Plan er ca. et Aar gammel, medens Knud Rasmussens har været holdt hemmeligt.

Som bekendt er Forholdet det, at Devold, da han startede fra Norge ikke vilde sige noget om, hvor han skulde hen. Hele hans Ekspedition

Advokat Smedal.

har været en Hemmelighed medens Knud Rasmussen gav fuld Besked om alle sine Planer inden han startede.

Af Smedals lange Udtalelse er følgende Passus af særlig Interesse:

»Dagens Nyheder« siger til Slut, at det er det danske Udenrigsministeriums Opfattelse, »at disse Enkeltheder, som indtræffer i Tiden, medens der ventes paa Afgørelsen i Haag, ingen større Betydning vil faa«. Her-til er at sige — fortsætter Advokat Smedal — at Processen i Haag, fore-

løbig i hvert Fald, er begrænset til Erik Raudes Land. For Domstolens Afgørelse af Spørgsmaalet om Suveræniteten over Erik Raudes Land spiller Begivenheder i de øvrige Dele af Østgrønland ikke direkte nogen Rolle. Men disse Begivenheder kan mulig komme til at faa afgørende Betydning for Spørgsmaalet om Suveræniteten til de Dele af Landet, hvor Begivenhederne finder Sted. Det er derfor, man i Norge ønsker at kende Karakteren af Knud Rasmussens Ekspedition, og særlig ønsker at vide, om Knud Rasmussen er udrustet med Fuldmagt til at repræsentere den danske Statsmagt i de Strøg, hvor Finn Devolds Ekspedition har slaaet sig ned.

Saavidt Hr. Smedal. I de af os fremhævede Sætninger vil man kunne læse, hvad Meningen med Finn Devolds Ekspedition er. Det synes uomtvisteligt. Smedals Mening, at den skal danne Grundlaget for en ny Okkupation. Men er det er den norske Regerings Mening er igen et andet Spørgsmaal.

Endnu en norsk Eks- pedition.

Iøvrigt melder et andet Telegram fra Oslo, at Finn Devolds Ekspedition ikke bliver den eneste norske Ekspedition til Østgrønland udenfor det allerede af Nordmændene okkuperede Omraade.

Skibsleder Brandt i Sundere har sendt et Fartøj, »Signalhorn«, til den Del af Angmagsalik, der ligger mellem Angmagsalik og Scoresbysund, hvor der er landsat tre Nordmænd, som skal overvintre under Ledelse af en Fangstmand Mortensen fra Tromsø. Der er allerede bygget en Række Huse nord for Angmagsalik-Distriktet.

En nærmere Under- søgelse af Nord- mændenes Virksomhed.

Efter hvad vi fra velunderrettet Side erfarer, tager man i udenrigsministerielle Kredse ikke altfor højtidelig paa den nye norske Virksomhed i Østgrønland. Man regner den for et Udslag af den i Aktivistkredse gængse Forestilling om at det, at der har været Nordmænd i et Land et

eller andet Sted, giver dem visse Rettigheder, en Fortolkning, der næppe i det lange Løb er holdbar. Dog vil der nu fra dansk Side blive iværksat en Undersøgelse for at faa konstateret, i hvilken Grad den norske Virksomhed berører Angmagsalik-Distriktet og de derboende Eskimoers Interesser. Eskimoerne fra Angmagsalik driver undertiden ogsaa Fangst syd paa langs Kysten, og skal kunne gøre dette uforstyrret ifølge Grønlandsoverenskomsten.

De norske Antydninger med Hensyn til Knud Rasmussen-Ekspeditionen tager man i Udenrigsministeriet kun som et Udtryk for den almindelige Mistænksomhed fra de norske Aktivisters Side.

mændene en ny Okkupation?

Devolds Broder har slaaet sig ned paa Strækningen Syd for Angmagsalik.

Som man vil huske startede Finn Devold, en Broder til den norske Okkupationsmand Halvard Devold, fornylig en Ekspedition til Østgrønland, om hvis egentlige Formaal der blev bevaret en haardnakket Tavshed. Man forstaar bedre Grunden til denne Tavshed, naar man nu hører, at Finn Devolds Ekspedition, ifølge et Telegram til Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, Aktivisternes Hovedcenter, har slaaet sig ned for at overvintre ved den eydlige Kyst af Østgrønland, Syd for vor egen Koloni Angmagsalik, netop paa den Strækning, som er Maalet for Knud Rasmussens Undersøgelser. Ifølge Telegrammet til Ishavsraadet har Devold anlagt tre Hovedstationer, en ved Umanak — ikke at forveksle med den vestgrønlandske Koloni af samme Navn — en i Dronning Marias Dal og en ved Imarsivik, hvor det er Meningen at oprette en Radiostation. Det er endvidere Meningen at bygge ca. 30 »Huse« — formodentlig menes her Vindskærme, der ogsaa i de norske Beretninger fra Erik Raude Land figurerer som Huse. Ekspeditionens Formaal angives at være af videnskabelig Art, men det synes ikke som om Ekspeditionen tæller andre Videnskabsmænd end en lidet kendt Professor Vogt.

Knud Rasmussen paa Vej til Østgrønland.

Som tidligere omtalt er Knud Rasmussen netop paa Vej til Kysten mellem Kap Farvel og Angmagsalik for at foretage en Række lange planlagte Undersøgelser. Det er da sandsynligt, at han et eller andet Sted vil møde Nordmændene, men da Knud Rasmussens Ekspedition er af ren videnskabelig Art, er der ingen Grund til at befrygte Sammenstød af nogen Art. Strækningen, der er meget varskelig at besejle, er kun to Gange i Løbet af Hundrede Aar blevet undersøgt, saaledes af Holm og Gardes Kanobaadsekspedition. Derimod har Nordmændene aldrig været paa disse Strækninger før. Knud Rasmussen menes for Øjeblikket at være paa Vej fra Julianehaab til den paagældende Kyststrækning.

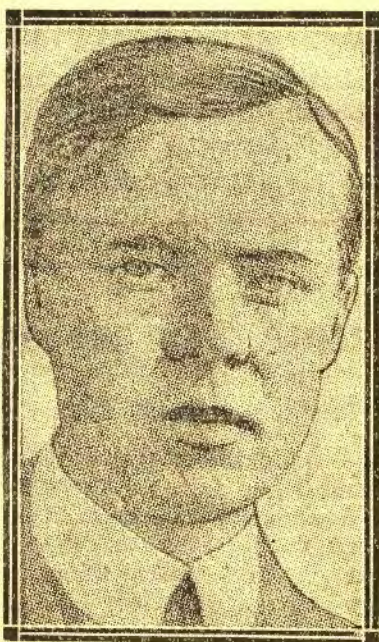
I Følge Grønlandstraktaten har Nordmændene Ret til at gaa i Land paa disse Omraader og bygge Huse der, men ikke til at tage Land til Ejendom eller Besiddelse. Ligeledes er Nordmændene ifølge Traktaten forpligtede til ikke at tage noget Skridt, der kan gribe ind i Eskimoernes Forhold og Bevægelsesfrihed.

Har Nordmændene Okkupationsplaner?

I Følge et Telegram fra Oslo har Ishavsraadets Formand, Advokat Smedal i Anledning af en Artikel i det danske Blad »Dagens Nyheder« om den nye norske Ekspedition fremsat en Række Udtalelser, hvori han

bl. a. hævder, at det ikke er Devold, der har trængt sig ind paa det Omraade, Knud Rasmussen skulde arbejde paa, men tværtimod omvendt. Devolds Plan er ca. et Aar gammel, medens Knud Rasmussens har været holdt hemmeligt.

Som bekendt er Forholdet det, at Devold, da han startede fra Norge ikke vilde sige noget om, hvor han skulde hen. Hele hans Ekspedition

Advokat Smedal.

har været en Hemmelighed medens Knud Rasmussen gav fuld Besked om alle sine Planer inden han startede.

Af Smedals lange Udtalelse er følgende Passus af særlig Interesse:

»Dagens Nyheder« siger til Slut, at det er det danske Udenrigsministeriums Opfattelse, »at disse Enkeltheder, som indtræffer i Tiden, medens der ventes paa Afgørelsen i Haag, ingen større Betydning vil faa«. Her til er at sige — fortsætter Advokat Smedal — at Processen i Haag, fore-

Argørelse af Spørgsmaalet om Suveræniteten over Erik Raude Land spiller Begivenheder i de øvrige Dele af Østgrønland ikke direkte nogen Rolle. Men disse Begivenheder kan mulig komme til at faa afgørende Betydning for Spørgsmaalet om Suveræniteten til de Dele af Landet, hvor Begivenhederne finder Sted. Det er derfor, man i Norge ønsker at kende Karakteren af Knud Rasmussens Ekspedition, og særlig ønsker at vide, om Knud Rasmussen er udrustet med Fuldmagt til at repræsentere den danske Statsmagt i de Strøg, hvor Finn Devolds Ekspedition har slaaet sig ned.

Saavidt Hr. Smedal. I de af os fremhævede Sætninger vil man kunne læse, hvad Meningen med Finn Devolds Ekspedition er. Det synes uomtvisteligt. Smedals Mening, at den skal danne Grundlaget for en ny Okkupation. Men er det er den norske Regerings Mening er igen et andet Spørgsmaal.

Endnu en norsk Ekspedition.

Iøvrigt melder et andet Telegram fra Oslo, at Finn Devolds Ekspedition ikke bliver den eneste norske Ekspedition til Østgrønland udenfor det allerede af Nordmændene okkuperede Omraade.

Skibsreder Brandal i Sundøre har sendt et Fartøj, »Signalhorn«, til den Del af Angmagsalik, der ligger mellem Angmagsalik og Scoresbysund, hvor der er landset tre Nordmænd, som skal overvintre under Ledelse af en Fangstmand Mortensen fra Tromsø. Der er allerede bygget en Række Huse nord for Angmagsalik-Distriktet.

En nærmere Undersøgelse af Nordmændenes Virksomhed.

Efter hvad vi fra velunderrettet Side erfarer, tager man i udenrigsministerielle Kredse ikke altfor højtidelig paa den nye norske Virksomhed i Østgrønland. Man regner den for et Udslag af den i Aktivistkredse gængse Forestilling om at det, at der har været Nordmænd i et Land et

pe i det lange Løb er holdbar. Dog vil der nu fra dansk Side blive iværksat en Undersøgelse for at faa konstateret, i hvilken Grad den norske Virksomhed berører Angmagsalik-Distriktet og de derboende Eskimoers Interesser. Eskimoerne fra Angmagsalik driver undertiden ogsaa Fangst syd paa langs Kysten, og skal kunne gøre dette uforstyrret ifølge Grønlandsoverenskomsten.

De norske Antydninger med Hensyn til Knud Rasmussen-Ekspeditionen tager man i Udenrigsministeriet kun som et Udtryk for den almindelige Mistænksomhed fra de norske Aktivisters Side.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **28 AUG. 1931**

Appetiten kommer mens man spiser

Et norsk Krav om hele Østgrønland og om Aabning af Vestgrønland.

Devold i Færd med at „sætte sig fast“ i Østgrønland.

Oslo, Torsdag. (R. B.).

Norges Handels- og Søfartstidende behandler i Aften den nye Finn Devold-Ekspeditions Ankomst til Østgrønland, hvor den skal foretage Undersøgelser i de samme Egne, som Knud-Rasmussen-Ekspeditionen er i Færd med at udforske. Bladet skriver bl. a.:

— Det ligger nær at antage, at Devolds Bestemmelsessted har været bekendt i Danmark, og at dette har paaskyndet Knud Rasmussens Start. Han synes saa at sige at være udsendt til det samme Omraade, som Finn Devold alt var i Færd med at sætte sig fast i. Knud Rasmussens Ekspedition netop til det samme Omraade kan være en Tilfældighed, men det ser unægtelig ud som en Provokation af samme Art som Dekretet af 1921 og Lauge Kochs Ekspedition.

Tilfældet Devold—Rasmussen viser, at der er et Behov for en videregaaende Løsning af Grønlands-Spørgsmaalet end kun det, som angaar Højhedsretten til Eirich Raudes Land. Afgørelsen burde først og fremmest udstrækkes til hele Grønlands Østkyst. Dernæst maa der, før eller senere, tages Standpunkt til Lukningen af Vestgrønland. Kan Norge ikke i Haug klage over, at Danmark afspærrer Grønland, saa man kan faa Spørgsmaalet løst i sin Helhed?

Tre Mand i en Baad.

De har bygget „en Række Huse“ nord for Angmagsalik.

Oslo, Torsdag. (R. B.).

Skibsreder Peter S. Brandal, Sunnmøre, meddeler, at der er indløbet Telegram fra Rederiets Fartøj „Signalhorn“, som befinder sig under Østgrønland, gaaende ud paa, at Fartøjet har landsat tre Mand, som skal overvintre under Ledelse af Fangstmand Ole Mortensen fra Tromsø. Man har bygget en Række Huse nord for Angmagsalik-Distrikts Nordgrænse.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

B. T.

skriver den

28 AUG. 1933

Norsk Appetit.

DET gik, som vi spaaede. Okkupationen af Erik den Rødes Land var kun Indledningen til langt

Udenrigsminister
Munch.

mere storstilede norske Aktioner. Vi har to gode Ordsprog her i Landet. Det ene hedder: „Naar man giver Fan- den en Lillefin- ger, tager han hele Haanden“.

Det andet: „Ap- petitten kommer, mens man spiser“. Nordmændenes Optræden bekræfter fuldtud Sandhe- den af disse ærværdige Ordsprog. Først Erik den Rødes Land, saa lidt mere af Østkysten, saa hele Østkysten — og endelig Danmarks Ret til Vest- kysten som lukket Land.

* * *

EFTERHAANDEN spørger man sig selv, hvordan Processen i Haag vil komme til at forme sig. Straks da Okkupationen forelaa som en Kendsgerning, indsendte Danmark jo den Klage, paa Grundlag af hvilken Processen kom i Stand. Men hvad nu? Naar den norske Regering viste sig saa svag over for Aktivisterne i Spørgsmaalet Erik den Rødes Land — er det saa ikke naturligt allerede nu at forudse, at den ogsaa vil følge dem i de nye Eventyr? Skal vi saa blive ved med at sende nye Klager til Haag, saaledes at Processen Dag for Dag svulmer op, indtil den ender som et Kæmpeopgør, der omfatter Grøn- landsspørgsmaalet overhovedet? Skal vi ogsaa fortsætte denne Fremgangs- maade, naar Procesgrundlaget vokser ud over den dansk-norske Traktat af 1924? Det er jo klart, at saa længe vi befandt os inden for Traktaten, maatte vi i Følge selve dens Bestem- melser gaa til Haag — men for de øvrige Spørgsmaals Vedkommende foreligger der jo ikke en lignende Tvang. Her er der adskillige andre Veje at gaa, bl. a. til Folkeforbundet.

* * *

DET er af vital Betydning for Dan- mark, at vort Udenrigsministe- rium over for de nye norske Provoka- tioner finder netop den Politik, der giver Danmark den stærkeste Stil- ling. Intet af det, der hidtil er sket, har kunnet svække Nationens Tillid til Udenrigsminister Munch i denne Sag — men netop paa Tærskelen til nye Begivenheder kan det være ganske sundt at understrege, at hvor betydningsfuld Samarbejdet og Venskabet mellem Danmark og Norge end er — over Venskab og Samarbejde staar dog Danmarks Ri- ges Velfærd og Ære.

Björnsen.

28. August 1931.

Nordmændene i Østgrønland.

Norske Stationer i
Angmagssalik-Egnen.

Oslo, 22. Aug. (R.B.).

Skipsreder Peter S. Brandal, Sannmøre, meddeler, at der er indløbet Telegram fra Rederiets Fartøj „Signalhorn“, som befinder sig under Østgrønland, gaaende ud paa, at Fartøjet har landsat tre Mand, som skal overvintre under Ledelse af Fangstmand Ole Mortensen fra Tromsø. Man har bygget en Række Huse Nord for Angmagssalik-Distriktets Nordgrænse.

Samtidig foreligger Meddelelse om, at Devolds Ekspedition placerer 3 Hovedstationer, henholdsvis i Umanak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet inden for Imarsivik, og haaber at faa opført ca. 30 Huse. Prof. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik og har besøgt Nansens Startplads ved Umivik og identificeret Teltpladsen og Oplagspladsen for Baadene. Fortsætter Undersøgelsen Maaneden ud.

I Anledning af en Artikel i et dansk Blad angaaende Finn Devolds Ekspedition udtaler Formanden i Ishavsraadet, Advokat Gustav Smedal, følgende:

Sagen fremstilles saaledes, at Finn Devolds Ekspedition har trængt sig ind paa et Omraade, hvor Knud Rasmussens Ekspedition skulde arbejde. Det virkelige Forhold er det modsatte. Devolds Plan er ca. 1 Aar gammel, og i Vinter kunde man regne, at Ekspeditionen vilde komme af Sted. Den var da kendt af en større Kreds, og paa den Tid kan man gaa ud fra, at Danskerne ogsaa kendte den. Knud Rasmussens Ekspedition er derefter blevet besluttet for at blive sendt til det samme Strøg, hvor Devold skulde drive Fangstvirksomhed.

Knud Rasmussens Ekspedition har været lidet omtalt offentligt, og fra den forlod København den 3. August har dens Position været hemmeligholdt. Nu fortæller de danske Aviser os, at de 2 Ekspeditioner vil mødes om ikke lang Tid. Dette viser, at man i Danmark er fuldt paa det rene med, hvor Knud Rasmussens Ekspedition for Øjeblikket er; men man ønsker øjensynligt fremdeles at holde hans Rejserute hemmelig. Den Motorkutter, hvormed Knud Rasmussen foretager sin Rejse opover langs Sydøstgrønlands Kyst, er udstyret med en saa stærk Radiostation, at den til enhver Tid kan være i Stand til at naa København.

"Tidens Tegn" nr. 200

29/8 - 1931.

Danskene fører eskimoer til Eirik Raudes land.

De vil også undersøke, om nordmennene er kommet for nær Angmagssalik-distriktet.

Alesund, 28. august.

Fangstfartøiet „Vesle-Mari” er kommet tilbake til Alesund fra en fangsttur til Danskestredet og Eirik Raudes land. Det hadde en fangst av 1300 klapmys og 14 levende moskusdyr. Skipperen ombord forteller til Sunnmørsposten at man hilste på Halvard Devold og hans menn i Myggbukta. Han fortalte at utbyttet av forrige vinters fangst var middels. Devold hadde 70 levende rev som han vilde slakte til høsten når pelsen er på det beste. For kommende vinter er fangstutsiktene gode. Det blir nemlig svære mengder rype og hare, og i deres spor følger masser av rev.

De så vel noget til danskene også, spør bladet.

Ja, det begynner å bli folksomt på Øst-Grønland nu. Danskene hadde

de eskimoer med sig. Vi så gjennom kikkerten eskimoer på stranden av Claveringsøia, hvor man var i ferd med å opføre en radiostasjon. Andresen på Kap Herschel forteller at det var kommet eskimoer, både kvinner og menn, derned og de hadde mange hunder med.

Danskene selv er ingen farlige konkurrenter for de norske fangstfolk. Da kan eskimoene bli verre. Ihvertfall blir det flere om jaktmarkene. Danskene hadde nu med sig materialer til 3 radiostasjoner, — en på Claveringsøia, en på Hockstætter Forland og en på Kap Bismarck.

Møtet mellem danskene og nordmennene var meget vennskapelig. Men det er tvilsomt hvordan forholdet kan bli når danskene slår sig ned og begynner fangst på terreng som de norske fangstfolk har tatt i bruk.

Kjøbenhavn, 28. august.

„Berlingske Tidende” skriver om Finn Devolds ekspedisjon, at det fra dansk side neppe vil bli foretatt noget på det hittil foreliggende grunnlag.

Hvad spørsmålet om Knud Rasmussens politimyndighet angår er det ingen grunn til å tro at det er gitt ham nogen sådan myndighet. Det er jo tidligere blitt meddelt at Lauge Koch har fått politimyndighet og det har i hele saken om Øst-Grønland ikke vært tilbøielighet til nogen art av hemmelighetsfullhet. Man kan da med sikkerhet gå ut fra at hvis Knud Rasmussen hadde fått politimyndighet vilde det være blitt meddelt.

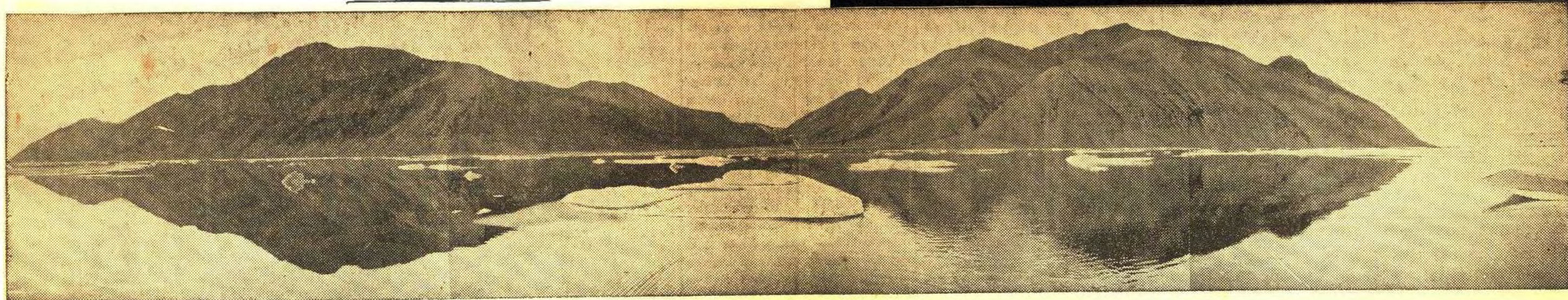
„Social-Demokraten” erfarer fra velunderrettet side at man i utenriksdepartementets kretser ikke tar

altfor høitidelig på den nye norske virksomhet i Øst-Grønland. Man regner den for et utslag av den i aktivistiske kretse almindelige forestilling om at det, at det har vært nordmenn i et land ett eller annet sted gir dem visse rettigheter — en fortolkning som neppe i det lange løp er holdbar. Dog vil det nu fra dansk side bli iverksatt en undersøkelse for å få konstatert i hvor høi grad den norske virksomhet berører Angmagssalik-distriktet og de derboende eskimoers interesser. Eskimoene fra Angmagssalik driver undertiden også fangst syd på langs kysten og skal

kunne gjøre dette uforstyrret ifølge Grønlandsoverenskomsten.

De norske antydninger med hensyn til Knud Rasmussens ekspedisjon tar man i utenriksdepartementet bare som et uttrykk for den almindelige mistenksomhet fra de norske aktivisters side.

Tidens Tegn nr. 198
27/8 - 1931.

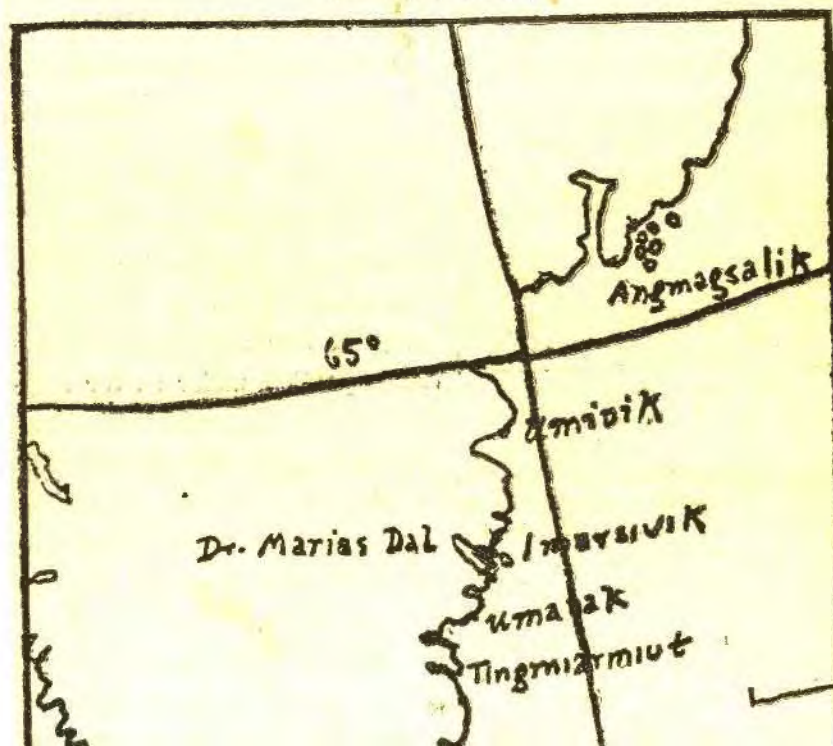

Parti fra Øst-Grønlands kyst.

Finn Devold har anlagt tre hovedstasjoner på Øst-Grønland.

Håper å få satt op 30 hus og egen radio-stasjon innen 15. september.

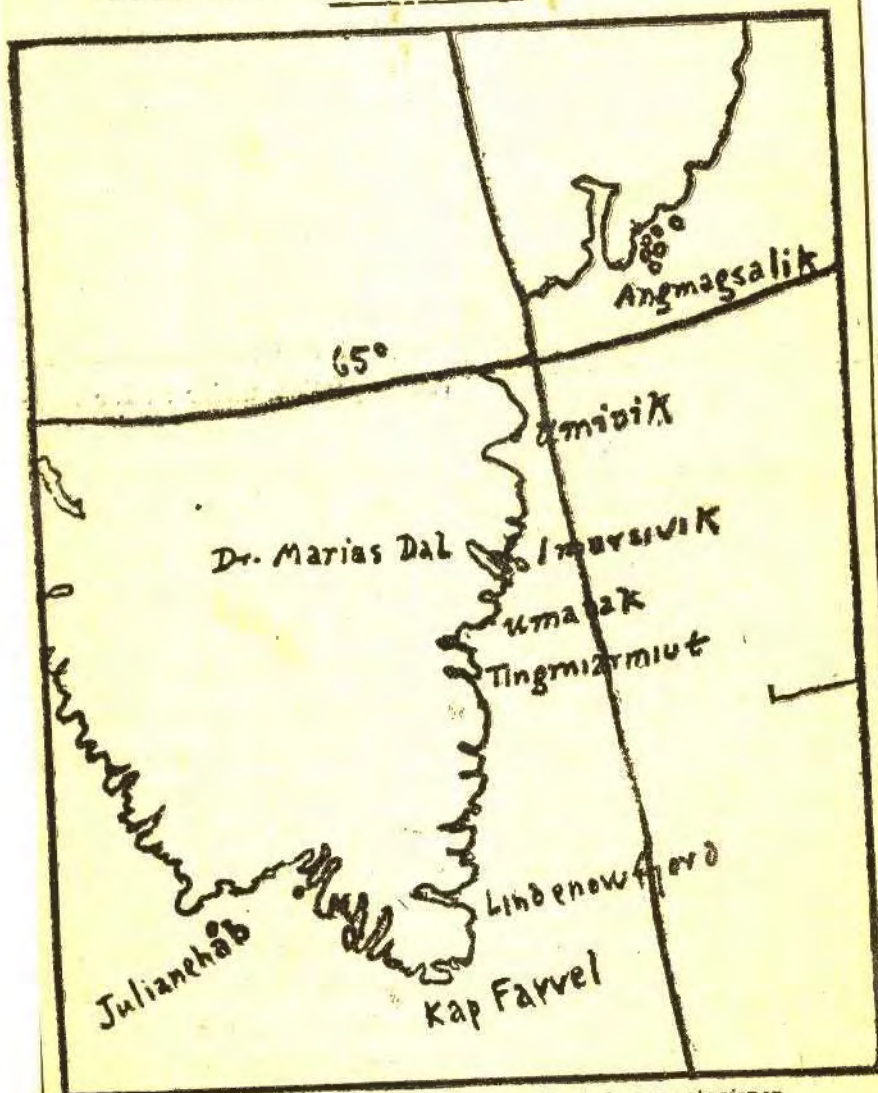
Landet svarer nogenlunde til forventningene.

Finn Devold har anlagt tre hovedstasjoner på Øst-Grønland.

Håper å få satt op 30 hus og egen radiostasjon innen 15. september.

Landet svarer nogenlunde til forventningene.

Kartet viser hvor Finn Devold har anlagt de nye stasjoner.

Til Norges Svalbard- og Ishavs-undersøkelser som har tre mann under ledelse av professor dr. Th. Vogt med ombord på „Heimen“, som bringer Finn Devolds overvintringsekspedisjon til Østgrønland, er innløpet følgende telegram:

„Kom under land 31. jull. Kysten næsten isfri. Devolds ekspedisjon plassert 3 hovedstasjoner henholdsvis Umanak, Dronning Marias Dal samt radiostasjonen på fastlandet innenfor Imarsivik. Håper opnå forbindelse med egen radiostasjon omkring 15. september, og å få opsatt omkring 30 hus. Denne del av landet svarer nogenlunde til forventningene. Vogts ekspedisjon foretatt videnskapelige undersøkelser fra Tingmiarmit til Umivik. Opdaget og delvis kartlagt en del store fjorder og foretatt geologiske og botaniske undersøkelser. Besøkte Nansens startplass ved Umivik og identificerte teltplassen og oplagsplassen for båtene. Fortsetter undersøkelsene måneden ut.”

Finn Devold.

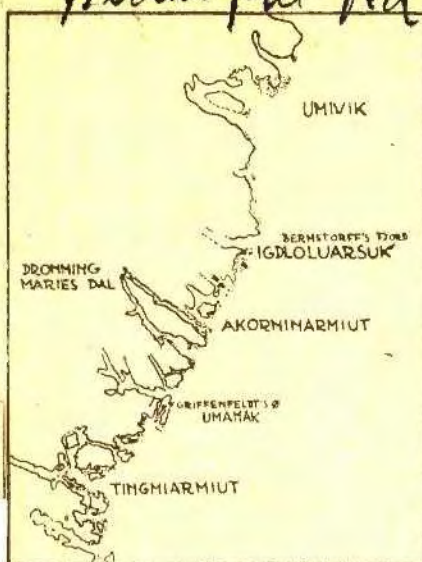
Thorolf Vogt.

Berlingske Tidende 27/8-31

Det norske Fremstød paa Østgrønland.

Devolds Broder opretter tre Hovedstationer i det Omraade, hvortil Knud Rasmussens Ekspedition er paa Vej.

VI bragte i Morges et Telegram, der var indløbet til Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, og som gik ud paa, at Finn Devolds Overvin-

tember og faa opført ca. 30 Huse. Endvidere meddeltes det i Telegrammet, at Professor, Dr. T. H. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik.

Telegrammet er Meddelelsen om et nyt Fremstød paa Østgrønland fra norsk Side, der maa vække Opmærksomhed. Hele det Omraade, der her er Tale om, ligger nemlig Syd for Angmagssalik-Distriktet, altsaa et helt andet Omraade end Landet ved Myggebugten, som Norge for nylig okkuperede, og i hvilken Anledning Sagen ved Domstolen i Haag er rejst. De Egne, hvor Finn Devold optræder, er ydermere de samme, der er Formaalet for Knud Rasmussens for nylig startede Ekspedition. Dr. Knud Rasmussen er efter hvad man ved, for nogen Tid siden afgaaet fra Julianehaab med sit Ekspeditionsskib, og nu paa Vej til Østgrønland, hvor han altsaa ved sin Ankomst vil træffe de norske Ekspeditionsfolk.

Det østgrønlandske Omraade, der her er Tale om, Strækningen mellem Angmagssalik og Cap Farvel, er i øvrigt af langt mere vanskelig og utilgængelig Art end den øvrige grønlandske Østkyst — særlig gælder disse Vanskeligheder Besejlingsforholdene.

Strækningen mellem Angmagssalik og Cap Farvel omfattes ogsaa af Østgrønlandstraktaten, hvorefter Nordmænd har Ret til ogsaa at gaa i Land

Norge og Østgrønland.

Fortsat fra Forsiden.

paa disse Omraader, bygge Huse der og tage Areal til Udnyttelse, men ikke til Ejendom eller Besiddelse. Naar der er Grund til at opholde sig ved det norske Fremstød, der her har fundet Sted, skyldes det da bl. a. den Grund, at der paa de Arealer, hvor Finn Devold nu har taget Affære, undertiden færdes Eskimoer, og at det er en af Forudsætningerne i Grønlandstraktaten, at der ikke maa foretages noget Skridt, der kan gribe ind i Eskimoernes Forhold og Bevægelsesfrihed.

Hvad Knud Rasmussens Ekspedition angaar, er den jo af videnskabelig Art, ikke nogen Fangst- eller Jagt-Ekspedition. Finn Devold og hans Fæller vil da næppe kunne gribe forstyrrende ind i Planerne for den danske Ekspedition.

Ogsaa Nord for Angmagssalik.

Et Telegram i Dag melder i øvrigt om en ny norsk Overvintrings-Ekspedition Nord for Angmagssalik.

OSLO, TORS DAG. RB.

Skibsreder Peaer S. Brandal, Sunmøre, meddeler, at der er indløbet Telegram fra Rederiets Fartøj „Signalhorn“, som befinder sig under Østgrønland, gaaende ud paa, at Fartøjet har landsat tre Mand, som skal overvinde under Ledelse af Fangstmand Ole Mortensen fra Tromsø. Man har bygget en Række Huse Nord for Angmagssalik-Distriktets Nordgrænse.

Formentlig har Landsætningen fundet Sted paa den Strækning mellem de to danske Kolonier Angmagssalik og Scoresbysund, der falder ind under Østgrønlandstraktaten.

"Göteborgs Handels- & Sjöfartstidning" 28/8-31

Devold på Östgrönland.

Tre huvudstationer upprättas.

Till Norges Svalbard- och Ishavsundersökningar, som har tre män under ledning av professor dr Th. Vogt med ombord på fartyget "Heimen", vilket transporterar Finn Devolds övervintringsexpedition till Östgrönland, har ingått följande telegram:

Kommo under land den 31 juli. Kusten nästan isfri. Devolds expedition har upprättat tre huvudstationer i Umanak, Dronning Marias dal och vid radiostationen på fastlandet innanför Imarsivik. Man hoppas uppnå förbindelse med egen radiostation omkring den 15 september och att få cirka 30 hus uppförda. Denna del av landet motsvarar någorlunda förväntningarna. Vogts expedition företager vetenskapliga undersökningar från Tingmiarmiut till Umivik. Man har upptäckt och delvis kartlagt en del stora fjordar samt företagit geologiska och botaniska undersökningar. Avlade besök på Nansens startplats vid Umivik och identifierade tältplatsen och uppläggningsplatsen för båtarna. Fortsätta undersökningarna månaden ut.

Telegrammet är undertecknat av Finn Devold och Thorulf Vogt. De platser, som nämnas i telegrammet, ligga i den sydligare delen av Östgrönland.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den

27. AUG. 1931

Den nye norske Ekspedition til Østgrønland.

OSLO, ONSDAG. RB.

TIL Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, som har tre Mand under Ledelse af Professor, Dr. T. H. Vogt med om Bord paa „Heimen“, der bringer Finn Devolds Overvintrings-ekspedition til Grønland, er indløbet følgende Telegram:

Kom under Land 31. Juli. Kysten næsten isfri. Devolds Ekspedition placerer tre Hovedstationer, henholdsvis i Umanak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet inden for Imarsivik. Haaber at opnaa Forbindelse med egen Radiostation omkring 15. September og at faa opført ca. 30 Huse. Denne Del af Landet svarer nogenlunde til Forventningerne. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik. Har opdaget og delvis kortlagt en Del store Fjorde og foretaget geologiske og botaniske Undersøgelser. Han besøgt Nansens Startplads ved Umivik og identificeret Teltpladsen og Oplagspladsen for Baadene. Fortsætter Undersøgelsen Maaneden ud.

Telegrammet er underskrevet Finn Devold og Thorolf Vogt.

Det i Telegrammet nævnte Umanak er et Sted paa Grønlands Østkyst inden for det af Nordmændene okkuperede Omraade, og ikke Umanak paa Vestkysten.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Berlingske Tidende

skriver den 27 AUG. 1921

Det norske Fremstød paa Østgrønland.

Journal
**Devolds Broder opretter tre
Hovedstationer i det Om-
raade, hvortil Knud Ras-
mussens Ekspedition er paa
Vej.**

V I bragte i Morges et Telegram, der var indløbet til Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, og som gik ud paa, at Finn Devolds Overvintrings-Ekspedition havde placeret tre Hovedstationer henholdsvis i Umanak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet inden for Imarsivik. Devold, der er Broder til Okkupationsmanden Halvor Devold i Myggebugten, udtaler i Telegrammet Haabet om, at opnaa Forbindelse med egen Radiostation omkring 15. Sep-

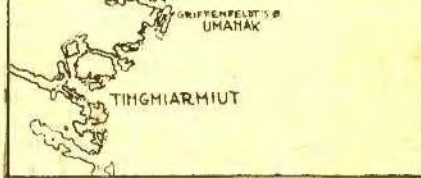
tember og faa opført ca. 30 Huse. Endvidere meddeltes det i Telegrammet, at Professor, Dr. T. H. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik.

Telegrammet er Meddelelsen om et nyt Fremstød paa Østgrønland fra norsk Side, der maa vække Opmærksomhed. Hele det Omraade, der her er Tale om, ligger nemlig Syd for Angmagssalik-Distriktet, altsaa et helt andet Omraade end Landet ved Myggebugten, som Norge for nylig okuperede, og i hvilken Anledning Sagen ved Domstolen i Haag er rejst. De Egne, hvor Finn Devold optræder, er ydermere de samme, der er Formaalet for Knud Rasmussens for nylig startede Ekspedition. Dr. Knud Rasmussen er efter hvad man ved, for nogen Tid siden afgaaet fra Julianehaab med sit Ekspeditionsskib, og nu paa Vej til Østgrønland, hvor han altsaa ved sin Ankomst vil træffe de norske Ekspeditionsfolk.

Det østgrønlandske Omraade, der her er Tale om, Strækningen mellem Angmagssalik og Cap Farvel, er i øvrigt af langt mere vanskelig og utilgængelig Art end den øvrige grønlandske Østkyst — særlig gælder disse Vanskeligheder Besejlingsforholdene.

Strækningen mellem Angmagssalik og Cap Farvel omfattes ogsaa af Østgrønlandstraktaten, hvorefter Nordmænd har Ret til ogsaa at gaa i Land paa disse Omraader, bygge Huse der og tage Areal til Udnyttelse, men ikke til Ejendom eller Besiddelse. Naar der er Grund til at opholde sig ved det norske Fremstød, der her har fundet Sted, skyldes det da bl. a. den Grund, at der paa de Arealer, hvor Finn Devold nu har taget Affære, undertiden færdes Eskimoer, og at det er en af Forudsætningerne i Grønlandstraktaten, at der ikke maa foretages noget Skridt, der kan gribe ind i Eskimoer-

nak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet inden for Imarsivik. Devold, der er Broder til Okkupationsmanden Halvor Devold i Myggebugten, udtaler i Telegrammet Haabet om, at opnaa Forbindelse med egen Radiostation omkring 15. Sep-

tember og faa opført ca. 30 Huse. Endvidere meddeltes det i Telegrammet, at Professor, Dr. T. H. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik.

Telegrammet er Meddelelsen om et nyt Fremstød paa Østgrønland fra norsk Side, der maa vække Opmærksomhed. Hele det Omraade, der her er Tale om, ligger nemlig Syd for Angmagssalik-Distriktet, altsaa et helt andet Omraade end Landet ved Myggebugten, som Norge for nylig okuperede, og i hvilken Anledning Sagen ved Domstolen i Haag er rejst. De Egne, hvor Finn Devold optræder, er ydermere de samme, der er Formaalet for Knud Rasmussens for nylig startede Ekspedition. Dr. Knud Rasmussen er efter hvad man ved, for nogen Tid siden afgaaet fra Jullanehaab med sit Ekspeditionsskib, og nu paa Vej til Østgrønland, hvor han altsaa ved sin Ankomst vil træffe de norske Ekspeditionsfolk.

Det østgrønlandske Omraade, der her er Tale om, Strækningen mellem Angmagssalik og Cap Farvel, er i øvrigt af langt mere vanskelig og utilgængelig Art end den øvrige grønlandske Østkyst — særlig gælder disse Vanskeligheder Besejlingsforholdene.

Strækningen mellem Angmagssalik og Cap Farvel omfattes ogsaa af Østgrønlandstraktaten, hvorefter Nordmænd har Ret til ogsaa at gaa i Land paa disse Omraader, bygge Huse der og tage Areal til Udnyttelse, men ikke til Ejendom eller Besiddelse. Naar der er Grund til at opholde sig ved det norske Fremstød, der hér har fundet Sted, skyldes det da bl. a. den Grund, at der paa de Arealer, hvor Finn Devold nu har taget Affære, undertiden færdes Eskimoer, og at det er en af Forudsætningerne i Grønlandstraktaten, at der ikke maa foretages noget Skridt, der kan gribe ind i Eskimoernes Forhold og Bevægelsesfrihed.

Hvad Knud Rasmussens Ekspedition angaar, er den jo af videnskabelig Art, ikke nogen Fangst- eller Jagt-Ekspedition. Finn Devold og hans Fæller vil da næppe kunne gribe forstyrrende ind i Planerne for den danske Ekspedition.

Ogsaa Nord for Angmagssalik.

Et Telegram i Dag melder i øvrigt om en ny norsk Overvintrings-Ekspedition Nord for Angmagssalik.

OSLO, TORSDAG. RB.

Skibsreder *Peaer S. Brandal*, Sunmøre, meddeler, at der er indløbet Telegram fra Rederiets Fartøj „Signalhorn“, som befinder sig under Østgrønland, gaaende ud paa, at Fartøjet har landsat tre Mand, som skal overvinde under Ledelse af Fangstmand *Ole Mortensen* fra Tromsø. Man har bygget en Række Huse Nord for Angmagssalik-Distriktets Nordgrænse.

Formentlig har Landsætningen fundet Sted paa den Strækning mellem de to danske Kolonier Angmagssalik og Scoresbysund, der falder ind under Østgrønlandstraktaten.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

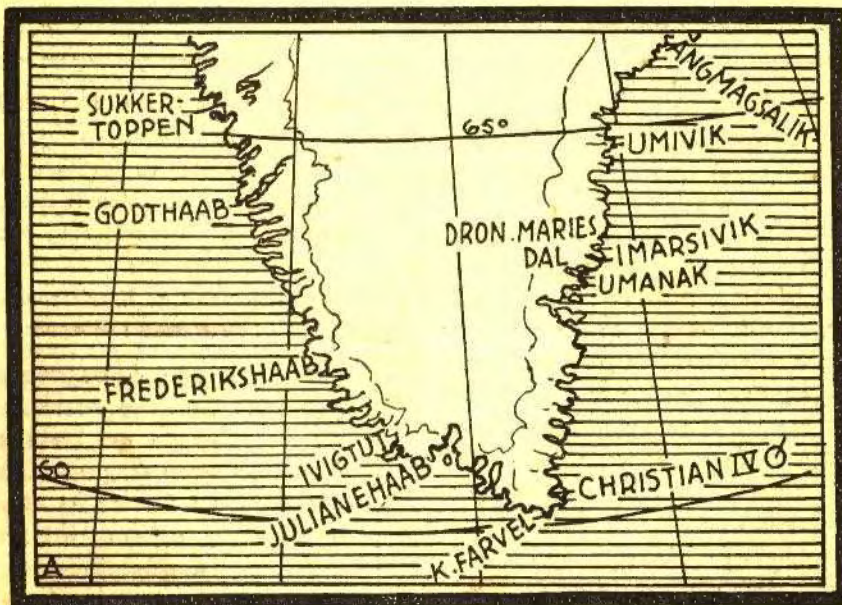
Dagens Nyheder

skriver den 27 AUG. 1931

Ny norsk Aktivitet i Østgrønland.

Finn Devolds Overvintringsekspedition sætter sig fast
paa Sydøstkysten — netop i de Egne, Dr. Knud Ras-
mussen agter sig til.

Finn Devold og Knud Rasmussen
vil sikkert mødes.

Kortet over Sydgrønland. — Nordmændene har sat sig fast paa Østkysten
lige Syd for Angmagssalik — netop de Steder, Knud Rasmussen nærmer sig
Syd fra.

Oslo, Onsdag R. B.

TIL Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, som har 3 Mand un-
der Ledelse af Professor Dr. T. H. Vogt med om Bord paa „Hei-
men“, der bringer Finn Devolds Overvintringsekspedition til Grønland,
er indløbet følgende Telegram:

**Kom under Land 31. Juli. Kysten næsten isfri. Devolds Ekspedition placerer 3 Hovedstationer, henholdsvis i Umanak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet indenfor Imarsivik. Haaber at opnaa Forbindelse med egen Radiosta-
tion omkring 15. September og at faa opført
ca. 30 Huse. Denne Del af Landet svarer nogenlun-
de til Forventningerne. Vogts Ekspedition foreta-
ger videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut
til Umivik. Har opdaget og delvis kortlagt en
Del store Fjorde og foretaget geologiske og bota-
niske Undersøgelser. Har besøgt Nansens Startplads
ved Umivik og identificeret Teltpladsen og Oplags-
pladsen for Baadene. Fortsætter Undersøgelsen
Maaneden ud.**

Telegrammet er underskrevet Finn Devold og Thorolf Vogt.

Den Del af Grønland, som den nye
norske Fangstekspedition under
Ledelse af Finn Devold (en Broder til
Okkupationsmanden i „Erik Raudes
Land“, Halvard Devold) nu sætter sig
fast i, er Sydøstkysten — det store
Territorium fra Angmagssalik og Syd

Det, man først fæstner sin Opmærk-
somhed ved, er, at det netop er disse
Distrikter, Dr. phil. Knud Rasmussen
med sin „Sjette Thule-Ekspedition“ for
Tiden sætter Kursen imod.

Før sin Afreise i 1931

danske Ekspedition var et decideret
politisk Skaktræk, som Norge offici-
elt burde kræve den danske Regering
til Regnskab for!

Samtidig var Finn Devolds Over-
vintringsekspedition paa Vej til Øst-
grønland, fra første Færd omgivet af
Mystik. Ingen kunde rigtigt faa at
vide, hvorhen Ekspeditionen agtede sig,
og hvad der egentlig var dens For-
maal. Først nu kommer den lakoni-
ske Meddelelse om, at den „placerer 3
Hovedstationer“ paa Sydøstkysten, og
sætter en Radiostation og vil
opføre 30 Huse.

Fra dansk Side er der vel kun
Grund til at tage dette nye Udslag af
norsk Grønlands-Ivrighed roligt. Det
har bestandig været vort Udenrigs-
ministeriums Opfattelse, at alle disse

Kortet over Sydgrønland. — Nordmændene har sat sig fast paa Østkysten lige Syd for Angmagssalik — netop de Steder, Knud Rasmussen nærmer sig Syd fra.

Oslo, Onsdag R. B.

TIL Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, som har 3 Mand under Ledelse af Professor Dr. T. H. Vogt med om Bord paa „Heimen“, der bringer Finn Devolds Overvintringsekspedition til Grønland, er indløbet følgende Telegram:

Kom under Land 31. Juli. Kysten næsten isfri. Devolds Ekspedition placerer 3 Hovedstationer, henholdsvis i Umanak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet indenfor Imarsivik. Haaber at opnaa Forbindelse med egen Radiostation omkring 15. September og at faa opført ca. 30 Huse. Denne Del af Landet svarer nogenlunde til Forventningerne. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik. Har opdaget og delvis kortlagt en Del store Fjorde og foretaget geologiske og botaniske Undersøgelser. Har besøgt Nansens Startplads ved Umivik og identificeret Teltpladsen og Oplagspladsen for Baadene. Fortsætter Undersøgelsen Maanedens ud.

Telegrammet er underskrevet Finn Devold og Thorolf Vogt.

Den Del af Grønland, som den nye norske Fangstekspedition under Ledelse af Finn Devold (en Broder til Okkupationsmanden i „Erik Raudes Land“, Halvard Devold) nu sætter sig fast i, er Sydøstkysten — det store Territorium fra Angmagssalik og Syd.

Det, man først fæstner sin Opmærksomhed ved, er, at det netop er disse Distrikter, Dr. phil. Knud Rasmussen med sin „Sjette Thule-Ekspedition“ for Tiden sætter Kursen imod.

Før sin Afrejse kaldte Doktoren i et Interview her i Bladet denne Del af Grønland for den mest ukendte. I de sidste 50 Aar har ingen Ekspedition undersøgt denne uhyre vanskeligt tilgængelige Kyststrækning. De vældige Fjorde, der her skærer sig ind i Land, var endnu kun kendt i Konturerne, og alt, hvad der kunde fremskaffes af videnskabeligt Stof gennem Kartografi, magnetiske Maalinger, arkæologiske Gravninger og Udforskninger af den ukendte Flora og Fauna vilde have Nyhedens Interesse.

Dr. Knud Rasmussen foretager sin Ekspedition med en søgaaende Motorbaad og er antagelig for faa Dage siden startet fra Julianehaab for at gaa Syd om Kap Farvel og derfra Nord paa. Hans Hovedbasis for de videnskabelige Undersøgelser skulde netop være de Steder Syd for Angmagssalik, hvor Finn Devold og hans Mænd nu har sat sig fast.

Det bør derfor anses for givet, at de to Ekspeditioner inden længe vil mødes.

Hvad der ligger bag ved den norske Ekspedition.

Det er utvivlsomt i Overensstemmelse med Grønlandstraktaten, at Nordmændene udfolder denne pludselige Aktivitet paa Sydøstgrønlands Kyst; men samtidig kan man ikke lade være med at se den som et Udtryk for de nye aktivistiske Strømninger i Norge; man har ment, at den af Regeringen foretagne Okkupation længere Nord paa var et alt for beskedent Skridt, og da Dr. Knud Rasmussen for nylig offentliggjorde sine stillfærdige videnskabelige Ekspeditionsplaner, tog Agitationen i Norge først rigtigt fat. Det blev hævdet, at den

danske Ekspedition var et decideret politisk Skaktræk, som Norge officielt burde kræve den danske Regering til Regnskab for!

Samtidig var Finn Devolds Overvintrings-Ekspedition paa Vej til Østgrønland, fra første Færd omgivet af Mystik. Ingen kunde rigtigt faa at vide, hvorhen Ekspeditionen agtede sig, og hvad der egentlig var dens Formaal. Først nu kommer den lakoniske Meddelelse om, at den „placerer 3 Hovedstationer“ paa Sydøstkysten, og vil opføre 30 Huse.

Fra dansk Side er der vel kun Grund til at tage dette nye Udslag af norsk Grønlands-Ivrighed roligt. Det har bestandig været vort Udenrigsministeriums Opfattelse, at alle disse Enkeltheder, som indtræffer i Tiden, medens der ventes paa Afgørelsen i Haag, ingen større Betydning vil faa i den internationale Domstols Øjne. Jo mere Vægt Nordmændene lægger paa dem, des roligere har vi Grund til at betragte dem.

Tierk.

„Fridtjof Nansen“ mellem Island og Grønland.

Det norske Marineskib skal møde „Polarbjørn“ med Docent Hoels Ekspedition.

Oslo, Onsdag. R. B.

Marinens Skib „Fridtjof Nansen“ er beordret til at afslutte sin Tjeneste som Inspektionsskib ved Sildefiskeriet ved Island.

Før Skibet vender tilbage til Norge skal det efter Anmodning af Docent Hoel møde „Polarbjørn“, som nu er kommet ud af Grønlandsisen, og tage Grønlandsfarerne Mehren og Høygaard, et Par Topografer og en Del Fangstfolk om Bord fra dette Skib.

„Fridtjof Nansen“ sætter derefter Kursen mod Harstad og vil derefter snarest overtage Inspektionstjenesten paa Finmarkskysten.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Kristeligt Dagblad

skriver den **27 AUG. 1931**

De norske Grønlandsekspeditioner.

**Devold-Ekspeditionen placerer 3 Hovedstationer og rejser
ca. 30 Huse.**

Oslo, Onsdag. (R. B.).

Til Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelse, som har 3 Mand under Ledelse af Professor, Dr. T. H. Vogt med om Bord paa »Heimen«, der bringer Finn Devolds Overvintringsekspedition til Grønland, er indløbet følgende Telegram:

Kom under Land 31. Juli. Kysten næsten isfri. Devolds Ekspedition placerer 3 Hovedstationer, henholdsvis i Umanak, Dronning Marias Dal samt Radiostationen paa Fastlandet inden for Imarsivik. Haaber at opnaa Forbindelse med egen Radiostation omkring 15. September og at faa opført ca. 30 Huse. Denne Del af Landet svarer nogenlunde til Forventningerne. Vogts Ekspedition foretager videnskabelige Undersøgelser fra Tingmiarmiut til Umivik. Har opdaget og delvis kortlagt en Del store Fjorde og foretaget geologiske og botaniske Undersøgelser. Har besøgt

Nansens Startplads ved Umivik og identificeret Teltpladsen og Oplagspladsen for Baadene. Fortsætter Undersøgelsen Maaneden ud.

Telegrammet er underskrevet Finn Devold og Thorolf Vogt.

Inspektionsskibet »Fridtjof Nansen« til Grønland.

Marinens Skib »Fridtjof Nansen« er beordret til af afslutte sin Tjeneste som Inspektionsskib ved Sildefiskeriet ved Island. Før Skibet vender tilbage til Norge, skal det efter Anmodning af Docent Hoel møde »Polarbjørn«, som nu er kommet ud af Grønlandsisen, og tage Grønlandsfarerne Mehren og Høygaard, et Par Topografer og en Del Fangstfolk om Bord fra dette Skib. »Fridtjof Nansen« sætter derefter Kursen mod Harstad og vil derefter snarest overtage Inspektionstjenesten paa Finmarks-kysten.

Dagblad "nv. 182
277-31.

FINN DEVOLDS EKSPEDISJON.

Vi gjengir de første billeder fra Finn Devolds avreise til Grønland. — Til venstre sees ekspedisjonens deltagere. Lengst til venstre står skipper Jacobsen, mannen i hatt er Devold, lengst til høire Gunnar Knoph. — Til høire Devolds ekspedisjonsskib «Heimen» klar til avgang. —

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **25 JULI 1931**

Nyt norsk Togt mod Østgrønland

*Finn Devold startede i Gaar sin
store Ekspedition.*

En Samtale med „Politiken“s
Korrespondent ved Afrejsen fra
Svolvær.

Svolvær, Fredag.
POLITIKEN PRIVAT

Finn Devolds store Østgrønlandseks-
pedition startede herfra i Nat ved Mid-
natstid om Bord paa Fangstskuden
„Heimen“ af Tromsø. I Ekspeditionen
deltager foruden Lederen Finn Devold,
en yngre Broder til Halvard Devold, de
tre Videnskabsmænd Geologen Professor
Vogt, Kartografen Premierløjtnant
Lundbom og Botanikeren Bjørlykke
samt 5 Fangstmænd, der sammen med
Devold skal overvintre deroppe i to Aar,
medens Videnskabsmændene efter en
Maanedes Studier i Marken vender til-
bage.

Deres Korrespondent havde lige før
Afrejsen en Samtale med den unge De-
vold, der med Stolthed fremhæver, at
dette er den bedst udrustede Ekspedi-
tion, der nogen Sinde er draget ud fra
Norge. Man medfører bl. a. en helt
moderne Radiostation, som man vil
montere umiddelbart efter Ankomsten
til Østgrønland, og ved hvis Hjælp man
haaber at kunne opnaa direkte Forbin-
delse med Norge uden Omvejen via Jan-
Mayn.

— Hvor vil De gaa i Land paa Øst-
grønland? spørger jeg.

— Det er endnu ikke afgjort, svarer

Devold med et lille Smil, der giver Mis-
tanke om, at han nok alligevel ikke er
saa helt usikker paa dette Punkt, som
han gerne vil lade.

Pn.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver den **JULI 1931**

Ny norsk Ekspedition til Grønland

**Med to danske Videnskabsmænd
om Bord.**

Reykjavik, Onsdag (R. B.)

Den norske Kutter „Vieding“ fra Hammerfest, som den norske Regering har lejet og udrustet til 2 Maaneders Ekspedition i Polhavet mellem Grønland og Svalbard, har anløbet Siglufjord paa Island og er nu sejlet videre.

Om Bord er to danske Videnskabsmænd *Koefoed* og *Th. Iversen*, der er Leder af Ekspeditionen, som skal undersøge Strømforhold samt forsøge at finde nye Fiskebanker.

"Morgentbladet"

23/8 - 1931.

**, Heimen" gått
fra Tromsø.**

Tromsø, 22. juli. — «Heimen» med den tidligere omtalte Grønlands-ekspedisjon ombord gikk herfra i kveld.

*Morgentbladet
23 juli 31*

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Kristeligt Dagblad

skriver den 21. VIII 1931

Nordmændene i Grønland.

To nye Ekspeditioner under Vejs.

Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelsen oplyser paa Forespørgsel, at *Finn Devolds* Ekspedition til Østgrønland forlader Nordnorge i Morgen. Ekspeditionen bestaar af 6 Fangstmænd og 3 Videnskabsmænd. Videnskabsmændene skal opholde sig en Maanedes Tid paa Østgrønland og rejser derefter hjem igen med Ekspeditionens Fartøj. De 6 Fangstmænd skal overvintre i 2 Aar.

Fra Bergen meddeles til »Dagbladet«, at Fiskerikonsulent *Tor Iversen* Lørdag er startet fra Vest-Lofoten paa en Ekspedition til Østgrønland. Ekspeditionen skal først foretage en Del Strøm- og Temperaturmaalinge udenfor Lofoten. Sene-re skal den undersøge Fiskefelter i Danmarksstrædet mellem Island og Grønland.

"Tidens tegn" nr. 166, 21/2-38.

Finn Devold til Øst-Grønland idag.

Professor Th. Vogt følger
med som geolog.

Dessuten reiser en kartograf og
en botaniker.

Finn Devold.

På henvendelse til Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser får N. T. B. oplyst, at Finn Devolds ekspedisjon til Øst-Grønland forlater Nord-Norge imorgen. Ekspedisjonen består av 6 fangstmenn iberegnet lederen, Devold.

Dessuten sender Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser med tre mann, nemlig professor Th. Vogt fra Norges tekniske Høiskole som geolog, marineløitnant Lundbom som kartograf og stud. real. Bjørn Bjørlykke som botaniker. De tre sistnevnte skal opholde sig på Øst-Grønland en måneds tid og reiser så hjem igjen med ekspedisjonens fartøi. De seks fangstmenn skal overvintre i 2 år. Svalbardkontoret visste ikke enten ekspedisjonen kommer til å benytte fartøiet „Heimland" eller „Heimen", da rederiet, som eier begge disse skuter, hadde overlatt til ekspedisjonen å velge det fartøi, den vilde ha.

"Fiducis Tegne" nr. 166, 2/2-38.

166 !

Det er påfallende at Danmark i år sender to ekspedisjoner til strekningen mellem Kapp Farvel og Agmagsalik.

Den ene ekspedisjon skal ledes av Knud Rasmussen og foreta magnetiske opmålinger.

Den annen under dr. Matiasens ledelse skal ofre sig for arkeologi.

Man spør uvilkårlig om det er den danske regjerings hensikt å utstyre de danske ekspedisjoner med politimyndighet for på denne måte å bringe landet mellem Kapp Farvel og Agmagsalik under dansk statshøiheet, mens prosessen pågår i Haag.

Det skulde være en rimelig ordning at sålenge prosessen varer bør begge land gi avkall på suverenitetsutøvelse på Østgrønland, bortsett fra Agmagsalik og Eirik Raudes land.

Er Danmark — mot formodning — uvillig til å gå med herpå, sier det sig selv at Norge for sitt vedkommende ikke kan overta nogen ensidig forpliktelse i denne retning.

Oslo Aftenavis

20/4 - 1931

Finn Devold starter imorgen.

Tre videnskapsmenn medfølger blandt dem professor Th. Vogt.

6 fangstmenn skal overvintre i to år på Øst-Grønland.

På henvendelse til Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser får N. T. B. oplyst, at Finn Devolds ekspedisjon til Øst-Grønland forlater Nod-Norge imorgen. Ekspedisjonen består av 6 fangstmenn iberegnet lederen, Devold.

Dessuten sender Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser med tre mann, nemlig professor Th. Vogt fra Norges tekniske Høiskole som geolog, marineløitnant Lundbom som kartograf og stud. real. Bjørn Bjørlykke som botaniker. De tre sistnevnte skal opholde sig på Øst-Grønland en måneds tid og reiser så hjem igjen med ekspedisjonens fartøi. De seks fangstmenn skal overvintre i 2 år. Svalbardkontoret visste ikke enten ekspedisjonen kommer til å benytte fartøiet „Heimland" eller „Heimen", da rederiet, som eier begge disse skuter, hadde overlatt til ekspedisjonen å velge det fartøi, den vilde ha.

Dagbladet nr. 166

2077 - 1931

Tor Iversens ekspedisjon til Østgrønland startet.

*Fiskeriundersøkel-
ser i Danmark-
stredet.*

Privattelegram til Dagbladet.

Bergen, 20. juli.

Til fiskerdirektøren innløp lørdag meddelelse om at fiskerikonsulent Tor Iversen lørdag startet fra Balstad i Vestlofoten på sin ekspedisjon til Øst-Grønland. Til ekspedisjonens skib benyttes Hammerfest-fartøiet «Veiding» tilhørende rederiet Feddersen & Nissen. Deltagere i ekspedisjonen er magister Kofoed og flere av de fiskere og fangstmenn som konsulenten har anvendt under sine tokter til Bjørnøya, Jan Mayen og Svalbard.

Idet ekspedisjonen forlater Norge vil den foreta strøm- og temperaturmålinger utenfor Lofoten omkring Golfstrømmen som jo er blitt særlig aktuell efter den svenske direktør Sandstrøms påstand om et temperaturfall på 10 grader og endrede retningsforhold. Ekspedisjonen vil også besøke felter i Danmarkstredet mellem Island og Grønland.

Fiskerikonsulent Iversen har av staten fått frie hender til å utstrekke toktet så lenge han finner det ønskelig og påkrevet.

Aftenposten nr. 356

18/7 - 1931

**Danske rykter
om «skumle»
norske hensikter
på Øst-Grønland.**

En kategorisk uttalelse
av utenriksminister
Braadland.

Ifølge en meddelelse fra Kjøbenhavn antydes det i «Ekstrabladet», at den nye fangstekspedisjon til Øst-Grønland under Finn Devolds ledelse har «skumle hensikter».

«Aftenposten» har i den anledning henvendt sig til utenriksminister Braadland som bemyndiger oss til å meddele, at Regjeringen ikke vil tåle nogen optreden, som kan tenkes å ville bringe nye momenter inn i Grønlandssaken.

nyhet

Dansk kompliment til dr. Braastad.

*„Ingen danske-eter
som dosent Hoel“.*

**Ekstrabladet roper
vakt i gevær!**

Det danske Extrabladet har gjort et stort nummer av Finn Devolds ekspedisjon fra Tromsø og mener å ha fastslått at ekspedisjonen er utsendt for å okkupere mere land på Grønland.

Bladet har bl. a. talt Finn Devold i telefonen, men samtalen blev meget kort, skriver Extrabladet.

«Da Devold hørte at det var et dansk blad han talte med, erklærte han nemlig meget kraftig, at han intet hadde å si:

— Det vedkommer ingen, hvor vi skal hen.

Isteden forsøkte vi så geologen professor Vogt i Trondheim.

Professoren er en dannet mann, som imidlertid av forholdene var gjort til en taus mann.

— Jeg kan ikke med min beste vilje tjene Dem, sier professoren. Jeg har min kontrakt med «Norges Svalbard- og Ishavsundersøkelser». Man bad mig ta ledelsen av ekspedisjonens videnskabelige del, og det har jeg lovet, samtidig med at jeg forpliktet mig til taushet.

Skal det sies noe, må det skje fra Ishavskontoret. Ring til dr. Bråstad.

Dosent Hoels stedfortreder, dr. Bråstad, synes å være en langt behageligere mann enn sin foresatte. Han har en behagelig stemme, og avslutningen på vår samtale tyder på, at han i hvert fall ikke er så utproget dansk-eter som hr. Hoel.

— Hvor skal Devold hen?

— Til et land De neppe kjenner — Eirik Raudes land.

— Altså Østgrønland — men hvor langt mot nord?

— Det vet ingen idag — isforholdene er jo vanskelige. — Dosent Hoel er bare ved Jan Mayn nu, og de har hatt meget hårdt vær underveis —

— Det menes her at målet er Danmarkshavn.

— Det er et spørsmål om skibet kan nå så langt, men det vil tiden vise. — Vi undersøkte hvilke skib som åktet sig til fangst ved Grønland, og traff så avtale om å sende 3—4 videnskapsmenn med. De overvintrer deroppe og arbeider under vårt kontor. Jeg kan intet bestemt si om målet, men bruk nu ikke dette til å lave splid. Hvorfor skal vi ikke være gode venner?»

«Efter de uttalelsene å dømme er det et soleklart nytt overgrep man forbereder med Tromsø-ekspedisjonen», fortsetter bladet for egen regning.

«Den norske grådighet kan man vente sig alt av, og skal kong Håkon følge sitt valgsprog, må vi vel snart si farvel til hele Grønland. Hans valgsprog er jo: «Alt for Norge».

Nu har Ekstrabladet i hvert fall ropt vakt i gevær — så må de danske myndigheter ta de videre skritt til sikring mot, at Danmarkshavn en vakker dag får navneforandring!»

GL. MØNT 4 KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11.995

Bladet:

Ekstrabladet

skriver den

17. JULI 1931

DEN NYE OKKUPERING

*Mistanken
til den nye
Ekspedition
bekræftes*

Af udpræget politisk Karakter

*Et vel forberedt og
fuldt bevidst
Okkuperings-Forsøg*

EKSTRABLADET har i Dag gennem et telefonisk Rundspørge faaet bekræftet sin Mistanke fra i Gaar om, at den nye Devoldske Ekspedition, der en af de første Dage afgaar fra Tromsø, har en udpræget politisk Karakter.

Ingen af de Mænd, der skal lede Ekspeditionen eller staar bag den, vil tale frit og aabent ud.

Der kan ikke mere være Tvivl om, at man her står over for

Af udpræget politisk Karakter

*Et vel forberedt og
fuldt bevidst*

Okkuperings-Forsøg

EKSTRABLADET har i Dag gennem et telefonisk Rundspørge faaet bekræftet sin Mistanke fra i Gaar om, at den nye Devoldske Ekspedition, der en af de første Dage afgaar fra Tromsø, har en udpræget politisk Karakter.

Ingen af de Mænd, der skal lede Ekspeditionen eller staar bag den, vil tale frit og aabent ud.

Der kan ikke mere være Tvivl om, at man her staar over for et velforberedt og fuldt bevidst Forsøg paa at udstrække den erhvervsmæssige Interessesfære mod Nord og dermed skabe Grundlag for en Udvidelse af Okkupationen.

Det nye „Fangstfelt“

EKSTRABLADET omtalte i Gaar udførligt den nye norske Ekspedition fra Tromsø, der en af de første Dage starter under Ledelse af *Finn Devold*, Broder til Okkuperationsmanden i Mackenziebugten *Halvor Devold*, der forleden fik det ærefulde Hverv som norsk Politibetjent i den sydlige Del af det røvede Landomraade.

En taaget Oplysning.

I Tromsø-Telegrammet om den nye devoldske Ekspedition hed det kun taaget, at den agtede sig til „et nyt Fangstfelt i Østgrønland, hvor den vilde overvinde“, men de nye Fangstfelter findes kun nord for det okkuperede Omraade, oppe ved Danmarkshavn og Hvalrosodden, hvortil „Nanok“s Folk i 1929 foretog en Slædeekspedition for at sikre sig de gamle danske Hytter for en ny 5aarig Periode.

For „Nanok“s Ledelse og for danske Grønlandskyndige, som vi i Gaar talte med, var der ingen Tvivl om, at Nordmændenes Maal var Egnene omkring Danmarkshavn, men for at faa fuld Klarhed, forsøgte vi i Dag en telefonisk Forespørgsel til *Finn Devold* i Tromsø. — Da han intet vilde oplyse — til Professor *Vogt*, Trondheim, der skal være Ekspeditionens videnskabelige Leder — og da han heller intet kunde sige, til Dr. *Braastad* i Oslo, der fungerer som Leder af „Norges Svalbard- og Ishavskontor“ i Oslo under Docent *Hoels* Fraværelse.

Samtalen med *Finn Devold* blev kun af kort Varighed.

Da *Devold* hørte, at det var et dansk Blad, han talte med, erklærede han nemlig meget kraftigt, at han intet havde at sige:

— Det vedkommer ingen, hvor vi skal hen.

I Stedet forsøgte vi saa Geologen Professor *Vogt* i Trondheim.

Professoren er en dannet Mand, der imidlertid af Forholdene var gjort til en tavs Mand.

— Jeg kan ikke med min bedste Vilje tjene Dem, siger Professoren Jeg har

min Kontrakt med „Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelser“. Man bad mig tage Ledelsen af Ekspeditionens videnskabelige Del, og det har jeg lovet, samtidig med at jeg forpligtede mig til Tavshed.

— Skal der siges noget, maa det ske fra Ishavskontoret. Ring til Dr. *Braastad*.

Til et Land, De næppe kender.

Docent *Hoels* Stedfortræder, Dr. *Braastad*, synes at være en langt behageligere Mand end sin Foresatte. Han

Efter de 3 Sæt Udtalelser at demme er det et soleklart, nyt Overgreb, man forbereder med Tromsø-Ekspeditionerne.

Recepten er ligetil: Man slaar sig ned ved Danmarkshavn for Vinteren, nedlægger de flest mulige Dyr ved Hjælp af Gift og andre inhumane Fangstmetoder, bygger en Del Vindskærme, kalder dem „en Gade“ og privatokkuperer saa Landet af erhvervsmæssige Grunde — med efterfølgende Godkendelse fra Regeringens Side.

EKSTRABLADET omtalte i Gaar udførligt den nye norske Ekspedition fra Tromsø, der en af de første Dage starter under Ledelse af Finn Devold, Broder til Okkupationsmanden i Mackenziebugten Halvor Devold, der forleden fik det ærefulde Hverv som norsk Politibetjent i den sydlige Del af det røvede Landomraade.

En taaget Oplysning.

I Tromsø-Telegrammet om den nye devoldske Ekspedition hed det kun taaget, at den agtede sig til „et nyt Fangstfelt i Østgrønland, hvor den vilde overvintré," men de nye Fangstfelter findes kun nord for det okkuperede Omraade, oppe ved Danmarkshavn og Hvalrosodden, hvortil „Nanok"s Folk i 1929 foretog en Slædeekspedition for at sikre sig de gamle danske Hytter for en ny 5aarig Periode.

For „Nanok"s Ledelse og for danske Grønlandskyndige, som vi i Gaar talte med, var der ingen Tvivl om, at Nordmændenes Maal var Egnene omkring Danmarkshavn, men for at faa fuld Klarhed, forsøgte vi i Dag en telefonisk Forespørgsel til Finn Devold i Tromsø. — Da han intet vilde oplyse — til Professor Vogt, Trondheim, der skal være Ekspeditionens videnskabelige Leder — og da han heller intet kunde sige, til Dr. Braastad i Oslo, der fungerer som Leder af „Norges Svalbard- og Ishavskontor" i Oslo under Docent Hoels Fraværelse.

Samtalen med Finn Devold blev kun af kort Varighed.

Da Devold hørte, at det var et dansk Blad, han talte med, erklærede han nemlig meget kraftigt, at han intet havde at sige:

— Det vedkommer ingen, hvor vi skal hen.

I Stedet forsøgte vi saa Geologen Professor Vogt i Trondheim.

Professoren er en dannet Mand, der imidlertid af Forbøklene var gjort til en tavs Mand.

— Jeg kan ikke med min bedste Vilje tjene Dem, siger Professoren Jeg har

min Kontrakt med „Norges Svalbard- og Ishavsundersøgelser". Man bad mig tage Ledelsen af Ekspeditionens videnskabelige Del, og det har jeg lovet, samtidig med at jeg forpligtede mig til Tavshed.

— Skal der siges noget, maa det ske fra Ishavskontoret. Ring til Dr. Braastad.

Til et Land, De næppe kender.

Docent Hoels Stedfortræder, Dr. Braastad, synes at være en langt behageligere Mand end sin Foresatte. Han har en behagelig Stemme, og Afslutningen paa vor Samtale tyder paa, at han i hvert Fald ikke er saa udpræget Danskæder som Hr. Hoel.

— Hvor skal Devold hen?

— Til et Land, De næppe kender. . . Eirik Raudes Land.

— Altsaa Østgrønland — men hvor langt mod Nord?

— Det véd ingen i Dag ... Isforholdene er jo vanskelige ... Docent Hoel er kun lige ved Jan Mayn nu, og de har haft meget haardt Vejr undervejs ...

— Det menes her, at Maalet er Danmarkshavn.

— Det er et Spørgsmaal, om Skibet kan naa saa langt, men det vil Tiden vise ... Vi undersøgte, hvilke Skibe der agtede sig til Fangst ved Grønland, og traf saa Aftale om at sende 3—4 Videnskabsmænd med. De overvintrer deroppe og arbejder under vort Kontor ... Jeg kan intet bestemt sige om Maalet, men brug nu ikke dette til at lave Splid. Hvorfor skal vi ikke være gode Venner?

— Er det ikke lidt vanskeligt, som Landet ligger?

Dr. Braastad indrømmede, at det havde sine øjeblikkelige Vanskeligheder. „Det gjaldt blot om ikke at slaa Revnen større end nødvendigt".

Men er det ikke netop det, Nordmændene nu er ved, naar de planlægger yderligere Overgreb paa den østgrønlandske Kust.

Efter de 3 Sæt Udtalelser at dømme er det et soleklart, nyt Overgreb, man forbereder med Tromsø-Ekspeditionerne.

Recepten er ligetil: Man slaar sig ned ved Danmarkshavn for Vinteren, nedlægger de flest mulige Dyr ved Hjælp af Gift og andre inhumane Fangstmetoder, bygger en Del Vindskærme, kalder dem „en Gåde" og privatokkuperer saa Landet af erhvervsmæssige Grunde — med efterfølgende Godkendelse fra Regeringens Side.

Den norske Graadighed kan man vente sig alt af, og skal Kong Haakon følge sit Valgsprog, maa vi vel snart sige farvel til hele Grønland. Hans Valgsprog er jo: „Alt for Norge".

Nu har EKSTRABLADET i hvert Fald raabt Vagt i Gevær ... Saa maa de danske Myndigheder tage de videre Skridt til Sikring mod, at Danmarkshavn en skønne Dag faar Navneforandring!

Horn.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Socialdemokraten

skriver den

17. JULI 1931

Okkupation — en Familiesvaghed?

Devolds Broder starter en
Ekspedition til nye Egne af
Østgrønland.

Fra Tromsø kommer en Meddelelse om at Okkupatoren Devolds Broder *Finn Devold* en af de første Dage starter med en norsk Fangstekspedition, der skal rejse til et nyt Fangstfelt i Østgrønland.

Det er muligt, at denne Ekspedition staar i Forbindelse med de yderliggaaende aktivistiske Røster, der nu og da lyder i den norske Chauvinistpresse om yderligere at udvide den norske Okkupation, men paa den anden Side er det næppe troligt, at den norske Regering skulde gaa med til en Udvidelse af den allerede foretagne Okkupation og dermed uomvistelig forværre sin Sag i Haag. Ganske vist hører man fra de helt vilde Okkupa- sters Side ogsaa Røster om at bryde sig Pokker om Haag, men det er Rø- ster, som der ikke er fjerneste Grund til at tage højde med.

Hvor den norske Ekspedition agter sig hen er ikke angivet, men Syd for den nuværende Okkupation er der i alle Fald ikke Plads til den. Den eneste Mulighed for at finde nye Fangst- felter ligger Nord for Okkupationen, men her ligger Danmarkshavn og paa Hvalrosodden flere gamle danske Hyt- ter, som Nauok-Folkene i 1929 paa fuldt lovformelig Vis har taget i Be- siddelse, og denne Besiddelsestagen gælder i fem Aar.

"Tidens Tegn"

Nr. 162, 16. 7.

Ny utvidelse av de norske fangstområder på Øst-Grønland.

En fangstekspedisjon under ledelse av Finn Devold starter fra Tromsø til et nytt fangstfelt,

Tromsø, 15. juli.

En fangstekspedisjon reiser en av de første dage herfra med Heimland til Øst-Grønland. Ekspedisjonen skal reise til nytt fangstfelt. Den skal ledes av Finn Devold, en yngre bror av Hallvard Devold. Fra Tromsø følger med 3—4 mann, likesom det visstnok skal være med noen videnskapsmenn fra Oslo. Disse skal drive undersøkelser i hele sommer.

Finn Devold var i sin tid bestyrer av den nu nedlagte trådløse norske stasjon på Qvade Huk på Spitsbergen. Fangstekspedisjonen skal overvintre på Øst-Grønland.

Lagbladet nr. 163

16/7 - 1931

Tromsø- ekspedisjon til Øst-Grønland.

*For fangst og
videnskapelige
undersøkelser.*

Tromsø, 16. juli.

Under ledelse av Finn Devold, en yngre bror av Halvard, drar en av de første dager en ekspedisjon fra Tromsø med «Heimland» til Øst-Grønland. Fra Tromsø medfølger en 3—4 mann og dessuten noen videnskapsmenn som skal drive undersøkelser i hele sommer. Finn Devold var i sin tid bestyrer av den nu nedlagte trådløse stasjon på Qvade Huk på Svalbard. Ekspedisjonen skal overvintre på Øst-Grønland, og drive fangst på et helt nytt felt.

Efter hvad vi erfarer kommer professor Vogt fra Høiskolen i Trondheim til å delta som geolog, fra Oslo medfølger botanikeren stud. real. Bjørlykke. Dessuten skal marine-løitnant Lundbom være med for å korrigere kartet med videre.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Ekstrablade:

skriver den **16 JULI 1931**

Er Nordmændene allerede ved at tage i Grønland?

Devolds Broder tager i disse Dage af Sted til nye Fangstfelter i Østgrønland

NANOK bliver klemmt inde

Nordmænd, der heller ikke vil respektere Haags Afgørelse

UNDER den sidste Tids alvorlige Begivenheder sydpaa har Østgrønlands-Spørgsmaalet været rykket lidt i Baggrunden, men nu sørger Nordmændene for, at vi atter maa til at snakke „Østgrønland“.

Som et lille Eksempel paa den norske Mentalitet kan det nævnes, at der nu i den norske Presse begynder at dukke Folk op, som erklærer, at de „aldrig vil akkviescere ved en retslig Afgørelse i Haag, som gaar Norge imod. Generalkonsul *Hugo Mowinkel*, Bergen, der bl. a. hævder dette Standpunkt om at give Pokker i Haag, rejser i samme Forbindelse Kravet om, at Danmark bør give Norge *hele* Østgrønland og dermed føre Striden til „en klog, fredelig og ærefuld Afslutning“.

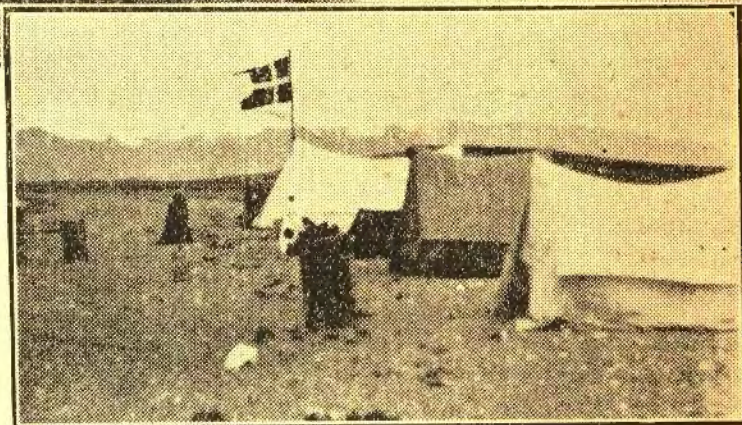
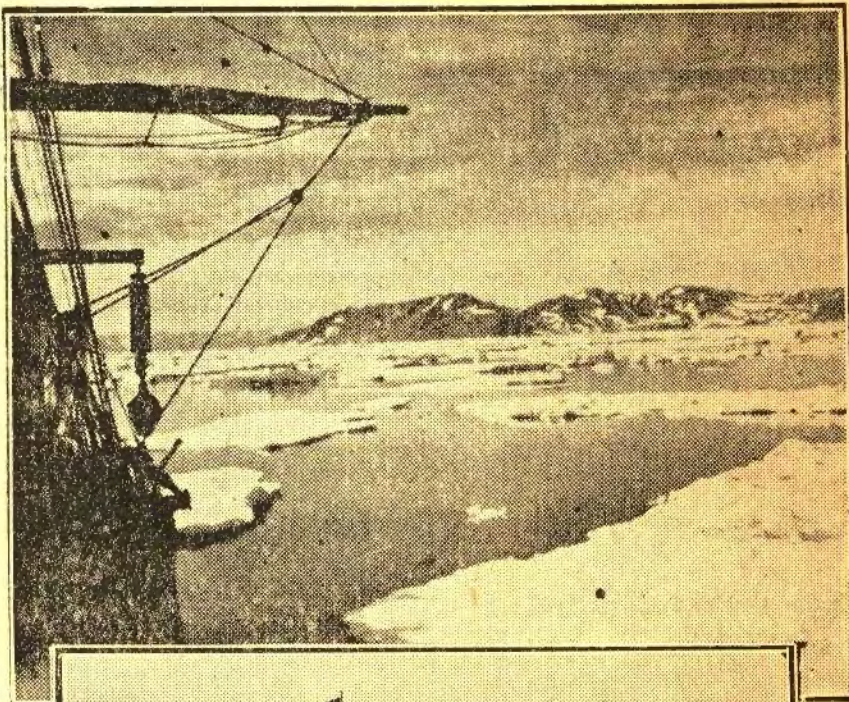
Ny Okkupation?

Alvorligere end de Indlæg, hvori man nu i Frygt for et kommende Nederlig i Haag søger at rejse en ny fandenivoldsk Stemning for ikke at respektere Haag-Domstolens Afgørelse,

er en Meddelelse fra Tromsø om, at Finn Devold en af de første Dage starter med en norsk Fangstekspedition, „der skal rejse til et nyt Fangstfelt i Østgrønland“.

Finn Devold er Broder til Halvor Devold, der var Sjælen i den private Okkupation, og som senere er blevet belønnet med Politimyndighed, og han har selv opholdt sig i Mackenziebugten — den saakaldte Myggebugt — men det menes, at hans forestaaende Togt er Begyndelsen til et nyt Forsøg paa at udvide den norske Interessesfære mod Nord.

MERE LAND

Øverst Dr. Lauge Kochs Ekspeditionsskib „Godthaab“, fotograferet da det sidst naaede ud af Isen og ind i det aabne Vand ved Østgrønlands Klippekystr. Nederst en dansk Lejr ved Danmarkshavn, som Nordmændene nu er ude efter.

5 Aars Periode, dermed herreløs, siger Grossererén. Det vil sige, at Nordmændene kunde sætte sig fast i de gamle danske Hytter paa Danmarkshavn og Hvalrosodden, hvis vi ikke fik dem besejgt, og „Nanok“ sendte derfor i 1929 3 Mand paa en Skederejse derop. Det var Direktør *Jennow*, Geologen *Borvad* og Jægeren *Hans Jensen*, og de tre hejste det danske Flag over de gamle danske Bygninger og opslug inde i Husene en Erklæring om, at de den og den Dag havde taget Husene i fornyet Besiddelse for Danmark. Men paa dette som paa alle Punkter er Traktaten uklar. Det er

godt nok, at Husene herefter skulde være sikret os til og med 1933 — skent Nordmændenes Respekt for Ejendomsret i Østgrønland har vist sig at være af negativ Karakter — men har de andre saa Lov til at bygge deres Huse et lille Stykke derfra, eller betyder Husenes Besiddelse ikke ogsaa, at Landet med dets Fangst er sikret En for samme Tidsrum? Det maa vi mene, samtidig med at vi inderligt haaber, at Traktaten maa blive ophævet og hele Landet komme ind under fast dansk Kontrol og Tilsyn, saa at Fangsten ikke faar Karakter af hensynsløs Udryddelse.

Hvem skal være Politi, naar Koch rejser hjem?

Sandsynligvis faar han Ret til at udnævne en af sine Folk til Ordenshaandhæver.

SPØRGSMAALET om Politimyndigheden i Østgrønland har endnu ikke fundet sin endelige Afgørelse, selv om Dr. *Lauge Koch* telegrafisk har faaet overdraget Politimyndighed af den danske Regering.

Forholdet er nemlig det, at de to Nordmænd, *Devold* og *Andreasen*, som

Politistationen med Arresthus. Noget tilsvarende skulde findes i Østgrønland. *Lauge Koch* er Politimester — men Betjentene? Er der bevåbnede Folk til hans Raadighed? Og Politistationen? Kan et af Skibene anvendes hertil, eller vil det være nødvendigt at armere det og bemande det med særligt Mandskab fra Marinen? ...

Nordmænd, der heller ikke vil respektere Haags Afgørelse

UNDER den sidste Tids alvorlige Begivenheder sydpaa har Østgrønlands-Spørgsmaalet været rykket lidt i Baggrunden, men nu sørger Nordmændene for, at vi atter maa til at snakke „Østgrønland“.

Som et lille Eksempel paa den norske Mentalitet kan det nævnes, at der nu i den norske Presse begynder at dukke Folk op, som erklærer, at de „aldrig vil akkviescere ved en retslig Afgørelse i Haag, som gaar Norge imod. Generalkonsul *Hugo Mowinkel*, Bergen, der bl. a. hævder dette Standpunkt om at give Pokker i Haag, rejser i samme Forbindelse Kravet om, at Danmark bør give Norge hele Østgrønland og dermed føre Striden til „en klog, fredelig og ærefuld Afslutning“.

Ny Okkupation?

Alvorligere end de Indlæg, hvori man nu i Frygt for et kommende Nederlig i Haag søger at rejse en ny fandenivoldsk Stemning for ikke at respektere Haag-Domstolens Afgørelse,

er en Meddelelse fra Tromsø om, at Finn Devold en af de første Dage starter med en norsk Fangstekspedition, „der skal rejse til et nyt Fangstfelt i Østgrønland“.

Finn Devold er Broder til Halvor Devold, der var Sjælen i den private Okkupation, og som senere er blevet belønnet med Politimyndighed, og han har selv opholdt sig i Mackenziebugten — den saakaldte Myggebugt — men det mænes, at hans forestaaende Togt er Begyndelsen til et nyt Forsøg paa at udvide den norske Interessessfære mod Nord.

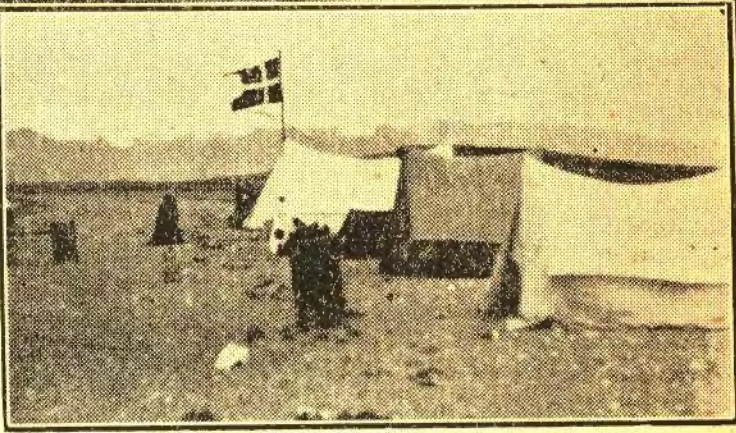
Maalet for den nye Devoldske Ekspedition skal nemlig være Egnene i det nordligere Østgrønland, som „Nanok“ har planlagt at besætte, men ikke har faaet effektivt besat som Følge af Besejlingsforholdene.

„Nanok“ tager Affære.

I „Nanok“s Ledelse agter man imidlertid ikke at sidde stille over for en norsk Optræden i disse Egne. Den fungerende Formand, Grosserer *Bjarne Nielsen*, oplyser i Dag paa EKSTRABLADET's Forespørgsel, at man efter Telegrammet fra Tromsø er forberedt paa, at den anden Devold vil nordpaa,

saaledes at „Nanok“s nuværende Fangststationer kommer til at sidde i Klemme, med Nordmænd paa begge Sider, og saaledes, at Okkupationen eventuelt kan udvides under ny Paaberaabelse af Erhvervsinteresser.

— Efter den ulyksalige dansk-norske Overenskomst af 1924, hvor vor Eftergivenhed var vor Ulykke, er en Hytte, der ikke har været brugt af Ejeren i en

Øverst Dr. Lauge Kochs Ekspeditionsskib „Godthaab“, fotograferet da det sidst naaede ud af Isen og ind i det aabne Vand ved Østgrønlands Klippekyt. Nederst en dansk Lejr ved Danmarkshavn, som Nordmændene nu er ude efter.

5 Aars Periode, dermed herreløs, siger Grosserer. Det vil sige, at Nordmændene kunde sætte sig fast i de gamle danske Hytter paa Danmarkshavn og Hvalrosodden, hvis vi ikke fik dem besøgt, og „Nanok“ sendte derfor i 1929 3 Mand paa en Slæderejse derop. Det var Direktør *Jennow*, Geologen *Bovad* og Jægeren *Hans Jensen*, og de tre hejste det danske Flag over de gamle danske Bygninger og opslog inde i Husene en Erklæring om, at de den og den Dag havde taget Husene i fornyet Besiddelse for Danmark. Men paa dette som paa alle Punkter er Traktaten uklar. Det er

godt nok, at Husene herefter skulde være sikret os til og med 1933 — skønt Nordmændenes Respekt for Ejendomsret i Østgrønland har vist sig at være af negativ Karakter — men har de andre saa Lov til at bygge deres Huse et lille Stykke derfra, eller betyder Husenes Besiddelse ikke ogsaa, at Landet med dets Fangst er sikret En for samme Tidsrum? Det maa vi mene, samtidig med at vi inderligt haaber, at Traktaten maa blive ophævet og hele Landet komme ind under fast dansk Kontrol og Tilsyn, saa at Fangsten ikke faar Karakter af hensynsløs Udryddelse.

Hvem skal være Politi, naar Koch rejser hjem?

Sandsynligvis faar han Ret til at udnævne en af sine Folk til Ordenshaandhæver.

SPØRGSMAALET om Politimyndigheden i Østgrønland har endnu ikke fundet sin endelige Afgørelse, selv om Dr. Lauge Koch telegrafisk har faaet overdraget Politimyndighed af den danske Regering.

Forholdet er nemlig det, at de to Nordmænd, Devold og Andreassen, som den norske Regering har givet Politimyndighed, er Folk, der kontraktligt er bundet til et vist Aaremaals Ophold i de østgrønlandske Fangstdistrikter, mens Dr. Kochs Ophold i Østgrønland efter Planen i denne Omgang kun skulde udstrækkes til omkring 1. September.

Som Landet ligger i Øjeblikket, vilde det altsaa sige, at efter 1. September vilde de to Nordmænd være ene om at have Politimyndighed i hele Omraadet, hvor der Vinteren igennem vil være to danske, videnskabelige Stationer med 8 Mand paa hver samt de talrige danske Fangstationer med deres Mandskab.

Megen Uro i den danske Offentlighed.

Fra flere Sider har man haft Opmærksomheden henvendt paa dette Forhold. Bl. a. har vi fra Kammerjunker, Kaptajn *S. H. Pontoppidan* modtaget et Brev, hvori Kaptajnen beder om en Regerelse for Politiforholdene:

— „Politimyndigheden i en By udøves af Politimesteren — skriver Kaptajnen — og Politimesteren har til Hjælp sine Betjente og som fast Punkt

Politistationen med Arresthus. Noget tilsvarende skulde findes i Østgrønland. Lauge Koch er Politimester — men Betjentene? Er der bevæbnede Folk til hans Raadighed? Og Politistationen? Kan et af Skibene anvendes hertil, eller vil det være nødvendigt at armere det og bemane det med særligt Mandskab fra Marinen? ... Disse Forhold maa jo være ordnede. Det vil sikkert interessere alle Læsere at vide Besked hermed“.

(Fortsættes Side 6).

OKKUPATØRERNE ER VALGT

Den officielle Liste over Devolds Ledsagere.

Tromsø, i Dag.
Privat for Ekstrabladet.

I den Ekspedition til Østgrønland, der ledes af Halvor Devolds Broder, Finn Devold, vil Professor Vogt fra Højskolen i Trondheim deltage som Geolog. Endvidere medfølger Botanikeren Bjørlykke fra Oslo og Marineløjtnant Lundborn, som skal korigere Kort m. m.

Da det, der er Tale om, er Politimyndighed, vil der selvfølgelig ikke blive Tale om armerede Marineskibe. Gamle „Godthaab“ var jo ganske vist i Fjor Marine-Inspektionsskib, men det egner sig afgjort ikke til aktiv Deltagelse i krigerske Forviklinger, og saadanne er der jo heller ingen, som venter.

Dr. Koch udnævner selv sin Politistyrke.

Derimod maa man gaa ud fra, at Dr. Lauge Kochs politimæssige Bemyndigelse udvides, saaledes at han selv paa Stedet faar Ret til at udnævne de Politiasistenten og Politibetjente, han maatte finde for godt ... Fra dansk Side vil Politimyndigheden selvfølgelig blive opretholdt, ogsaa efter at Dr. Koch er taget hjem.

I modsat Fald vilde der opstaa alvorlige Vanskeligheder — bl. a. for Fangst-

kompaniet „Nanok“, hvis Fangstdistrikter er okkuperede.

Paa hver af de to videnskabelige Hovedstationer sidder der i Vinter foruden de civile Videnskabsmænd en Militærperson — paa Clavering-Øen: Kartografen, Premierløjtnant *P. Johansen*, og paa den sydlige Hovedstation: Overofficiant *S. O. Stenøre*. Det er muligt, at det bliver disse to, der kommer til at fungere som dansk Politi i Vinter, men Afgørelsen ligger helt hos Dr. Koch, og det er ikke usandsynligt, at han ogsaa vil finde det formaalstjenligt at udnævne en af „Nanok“s nordligst boende Fangstfolk til dansk Politibetjent.

I hvert Fald behøver man ikke at være nære Ængstelse for, at den danske Politimyndighed ikke vil blive opretholdt i sin fulde Udstrækning.

Horn.

GL. MØNT 4. KØBENHAVN K.
TELF. CENTRAL 11,995

Bladet:

Politiken

skriver de **28. JUNI 1931**

Norge sender Ekspedition til Østgrønland

**To Maaneders Undersøgelser af
Fiskerimulighederne ved Øst-
grønlands Kyst.**

Oslo, Lørdag.
POLITIKEN PRIVAT

Det norske Statsfiskeridirektorat har lejet Motorkutteren „Fridtjof“ af Hammersfest til en Ekspedition til Østgrønland under Ledelse af Fiskerikonsulent Thor Iversen.

Ekspeditionen skal drive Fiskeforsøg med Torsk og Flynder og undersøge Fiskerimulighederne ved Østgrønland. Turen ventes at ville tage to Maaneder. Afgang fra Hammersfest finder sandsynligvis Sted den 8. Juli. „Fridtjof“ er et forholdsvis lille Ishavsfartøj paa 105 Brutto Reg. Tons. Det er for Tiden paa Fangst ved Svalbard.

Fiskeridirektoratets Leje af „Fridtjof“ maa betragtes som et regulært Led i de aarlige Fiskeriundersøgelser. Fiskerikonsulent Iversen har gjort en Del Fiskeriforsøg ved Jan Mayen. I Fjor satte han mærket Torsk ud. Tre af disse Torsk er nu fanget ved Island, to ved Sydkysten og en ved Nordkysten. Det betyder, at Fisken gaar ned langs Østgrønlands Kyst og videre over mod Island. Ekspeditionen med „Fridtjof“ er den første i sin Slags til Østgrønland.

Gilgrønland

Kaptein Tønnes - Ingvangrødt

'Rogaland' m. 8.

Fredeg 9. jan. 1931.

Fiskeridirektoratet skal drive undersøkelser ved Grønland.

Oslo: Som nevnt har fiskeridirektoratet fått 45,000 kroner av fiskeribedriftens forskningsfond til undersøkelser i de nordlige polarfarvann.

Fiskeridirektør Asserson uttaler til «Aftenposten» at fiskeridirektoratet jo i flere år har drevet undersøkelser i polarfarvannet. — Undersøkelsene har vært ledet av fiskerikonsulent Iversen og magister Kofoed. Det er disse arbeider som nu skal fortsettes i år for de penger man har fått. Ifjor var man på og ved Jan Mayen og i år er det meningen å utstrekke toktet til Grønlandsfarvannet. Toktet varer 6 måneder. Man arbeider for tiden med spørsmålet om å anskaffe eget skib.

Aftenposten nr 14.
Fredag 9. jan. 1931.

Fiskeridirektoratet vil ha et eget ekspedisjonsskib for de nordlige polarfarvann.

Fiskeridirektør Asserson.

Som nevnt igår aftes har Fiskeridirektoratet i Bergen fått 45,000 kroner av Fiskeribedriftens Forskningsfond til undersøkelser i nordlige polarfarvann.

Fiskeridirektør Asserson oppholder sig for tiden i Oslo og «Aftenposten» har derfor benyttet anledningen til å få en samtale med ham om årets undersøkelser.

— Fiskeridirektoratet har i flere år drevet undersøkelser i polarfarvannene, sier fiskeridirektøren. Undersøkelsene har været ledet av fiskerikonsulent Iversen og magister Koføed og går ut på fiskeforsøk, havundersøkelser og opplodninger som bidrar til å utvide vårt kjennskap til de nordlige polarfarvann. Det er disse arbeider som skal fortsettes i år for de penger vi har fått. Ifjor var vi bl. a. på og ved Jan Mayen og det er mulig vi kommer til å utstrekke toktet i år til Grønlandsfarvann. Vi kommer til å utruste ekspedisjonen allerede i april i år og har tenkt å holde på i 6 måneder. Vi leier fartøi.

I år skal man drive fiskeriundersøkelser i hele seks måneder.

Fiskeridirektør Asserson uttaler sig til «Aftenposten».

— Vilde det ikke være heldigst å ha eget fartøi?

— Jo, det er så. Vi arbeider med dette spørsmål — mer kan jeg ikke si om den ting.

— Bjørnøyfisket er jo blitt stort og omfattende?

— Ja, og våre undersøkelser har bl. a. omfattet strøkene ved Bjørnøya. Ifjor blev det fanget torsk der og den blev saltet ombord. Vi har ferdedes ved Svalbard, bortmot Novaja Semlja, Jan Mayen og andre steder. Hoppen — øst for Vest-Spitsbergen — har vi kartlagt og bestemt den nøiaktige beliggenhet av.

— Hvilke andre problemer er aktuelle?

— Et spørsmål av stor interesse for vårt land er å få undersøkt den norske sildestammes opholdssted på fetsildstadiet, å finne ut hvor i havet den står.

— Andre opgaver for tiden?

— Dr. Rundstrøm skal ut med «Johan Hjort» for å studere sildefiskeriene på strekningen Bergen—Stavanger og siden skal fiskerikonsulent Sund ha fartøiet under torskefiskeriene.